

ZEU je stupio na snagu 6. 11. 2014.

ZIDZEU NN 116/18 je stupio na snagu 29.12.2018.

ZIDZEU NN 25/20 je stupio na snagu 6.3.2020.

ZIDZEU NN 41/21 je stupio na snagu 16.4 2021.

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST Zakona o energetskej učinkovitosti («Narodne novine», br. 127/14), sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti («Narodne novine», br. 116/18), Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti («Narodne novine», br. 25/20) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetskej učinkovitosti («Narodne novine», br. 41/21)

ZAKON

O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje područje učinkovitog korištenja energije, donošenje planova na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i nacionalnoj razini za poboljšanje energetske učinkovitosti te njihovo provođenje, mjere energetske učinkovitosti, obveze energetske učinkovitosti, obveze regulatornog tijela za energetiku, operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora tržišta energije u svezi s prijenosom, odnosno transportom i distribucijom energije, obveze distributera energije, opskrbljivača energije i/ili vode, a posebice djelatnost energetske usluge, utvrđivanje ušteda energije te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti.

(2) Na odnose koji nisu uređeni ovim Zakonom supsidijarno se primjenjuju propisi kojima se uređuje energetskej sektor i pojedina tržišta energije, gradnja, zaštita okoliša, Fond za zaštitu okoliša i energetskej učinkovitost, **tehnički zahtjevi koje moraju ispuniti proizvođači koji se stavljaју na tržište ili na raspolaganje na tržištu državne potpore i drugi propisi.**

Primjena pravne stečevine Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskej učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14. 6. 2019.) (u daljnjem tekstu: Direktiva).

(2) Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

– Uredbe (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28. 7. 2017.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2017/1369) i

– Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21. 12. 2018.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1999) u dijelu koji se odnosi na energetske učinkovitost.

Svrha i interes Republike Hrvatske

Članak 3.

(1) Svrha je ovoga Zakona ostvarivanje ciljeva održivog energetskog razvoja: smanjenje negativnih utjecaja na okoliš iz energetskog sektora, poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom, zadovoljavanje potreba potrošača energije i ispunjavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske u području smanjenja emisije stakleničkih plinova i to poticanjem mjera energetske učinkovitosti u svim sektorima potrošnje energije.

(2) Učinkovito korištenje energije od interesa je za Republiku Hrvatsku.

(3) Ovim Zakonom određuje se okvir mjera za promicanje energetske učinkovitosti unutar Republike Hrvatske kako bi se osiguralo postizanje nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj za 2020. godinu i 2030. godinu.

(4) Nacionalni okvirni ciljevi energetske učinkovitosti izražavaju se u apsolutnim iznosima potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u 2020. godini, odnosno 2030. godini na način određen Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (u daljnjem tekstu: Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan).

(5) U osmišljavanju mjera politike za postizanje nacionalnih okvirnih ciljeva uzima se u obzir potreba za smanjenjem energetskog siromaštva, na način da se dio mjera energetske učinkovitosti u okviru sustava obveze energetske učinkovitosti, alternativnih mjera politike i ostalih mjera politike usmjeri na kupce u riziku od energetskog siromaštva sukladno propisima koji uređuju područje energetike, graditeljstva, socijalne skrbi i regionalnog razvoja.

(6) U osmišljavanju mjera sektorskih politika, u kojima je to primjenjivo, u Republici Hrvatskoj primjenjivat će se načelo energetska učinkovitost prvo.

(7) Za ostvarivanje ciljeva iz stavka 4. ovoga članka uzima se u obzir da potrošnja energije Europske unije u 2030. godini ne smije iznositi više od 1273 Mten primarne energije i/ili više od 956 Mten krajnje energije, a sukladno izračunatom nacionalnom okvirnom cilju iz Integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana uzima se da potrošnja energije u Republici Hrvatskoj u 2030. godini neće iznositi više od 8,23 Mten primarne energije, odnosno više od 6,85 Mten krajnje energije.

(8) Metodologija upotrijebljena za izračun nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti iz stavka 7. ovoga članka i pretvorbeni faktori određuju se pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

Definicije pojmova

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti, zakonom kojim se uređuje tržište električne energije, plina, toplinske energije, nafte i naftnih derivata, korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, biogoriva za prijevoz i Uredbom (EU) br. 2017/1369, ako ovim Zakonom nisu uređeni drugačije.

(2) U ovom se Zakonu koriste i pojmovi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (u daljnjem tekstu: APN) – pravna osoba, osnovana posebnim propisom, koja obavlja posredovanje u prometu određenim nekretninama između vlasnika i zainteresiranih domaćih fizičkih ili pravnih osoba

2. agregator – pružatelj usluga potražnje koji kombinira više kratkotrajnih opterećenja potrošača za prodaju ili dražbu na organiziranim tržištima energije

3. cjelokupna učinkovitost – godišnji iznos proizvodnje električne i mehaničke energije i proizvodnje korisne topline podijeljen s gorivom utrošenim za toplinsku energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije

4. davatelj subvencije – tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, fondovi i pravne osobe u vlasništvu države i druge pravne osobe koje dodjeljuju ili upravljaju subvencijama u Republici Hrvatskoj

5. distributer energije – pravna ili fizička osoba obrtnik odnosno fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, uključujući operatora distribucijskog sustava, odgovorna za prijenos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima

6. eko-dizajn – podrazumijeva integraciju zahtjeva zaštite okoliša u dizajn proizvoda s ciljem poboljšanja utjecaja na okoliš proizvoda povezanih s energijom kroz njegov čitav životni ciklus

7. ekonomski opravdana potražnja – potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uvjetima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitim od kogeneracije

8. električna energija iz kogeneracije – električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunata u skladu s metodologijom za izračun električne energije iz kogeneracije

9. energetska obnova zgrade – primjena mjera energetske učinkovitosti u svrhu poboljšanja energetske svojstva zgrade ili njezina dijela i temeljnog zahtjeva za građevinu – gospodarenje energijom i očuvanje topline, pri čemu mjere energetske učinkovitosti obuhvaćaju: energetske pregled i energetske certificiranje zgrade za potrebe energetske obnove, izradu projektne dokumentacije za energetske obnovu zgrade kojom se dokazuje ušteda energije, povećanje toplinske zaštite ovojnice zgrade, unapređenje tehničkih sustava zgrade koji uključuju tehničku opremu za grijanje, hlađenje, ventilaciju, klimatizaciju i pripremu potrošne tople vode, sustav rasvjete te sustav automatizacije i upravljanja zgrade ili njezina dijela te uvođenje sustava obnovljivih izvora energije

10. energetska učinkovitost – odnos između ostvarenog korisnog učinka i energije potrošene za ostvarenje tog učinka
11. energetska pregled – sustavan postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o postojećem profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti ušteda energije te izvješćivanja o rezultatima
12. energetska pregled za velika poduzeća – energetska pregled koji obuhvaća energetska pregled zgrada u skladu sa Zakonom o gradnji (»Narodne novine«, br. 153/13., 20/17., 39/19. i 125/19.) i energetska pregled tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja sukladno Pravilniku o energetska pregledu za velika poduzeća (»Narodne novine«, br. 123/15. i 5/20.)
13. energija – svi oblici energenata, goriva, toplinske energije, obnovljive energije, električne energije ili bilo koji drugi oblik energije kako je definirano u članku 2. točki (d) Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetska statistici (SL L 304, 14. 11. 2008.)
14. energetska usluga – provedba projekta energetska učinkovitosti i ostalih povezanih aktivnosti temeljena na ugovoru o energetska učinku s jamstvom da u referentnim uvjetima vodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetska učinkovitosti i/ili ušteda energije i/ili vode
15. europska norma – norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu
16. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) – pravna osoba s javnim ovlastima, osnovana posebnim zakonom koja obavlja djelatnost utvrđenu ovim i posebnim zakonom
17. gospodarenje energijom – sve radnje kontinuiranog praćenja i analize potrošnje energije i vode koje obuhvaćaju utvrđivanje promjena u trendovima potrošnje energije i vode, određivanje ciljeva za uštedu energije i vode, uspoređivanje ostvarene potrošnje s predviđenom potrošnjom te prijedloge i provedbu mjera za poboljšanje energetska učinkovitosti na toj osnovi
18. Integrirani nacionalni energetska i klimatski plan – akt strateškog planiranja iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999, a u smislu ovoga Zakona temeljni planski dokument Republike Hrvatske koji se odnosi na određivanje ciljeva energetska ušteda, planiranje politika i mjera za ostvarivanje ciljeva energetska učinkovitosti, a koji se izrađuje, donosi, mijenja i usklađuje s Uredbom (EU) 2018/1999 i koji donosi Vlada Republike Hrvatske
19. izračun ušteda energije – postupak utvrđivanja ušteda energije koje su rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetska učinkovitosti na način određen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona
20. izvješće o ostvarenim uštedama energije – godišnje izvješće stranke obveznice o ostvarenim uštedama energije, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji
21. javna tijela – smatraju se javni naručitelji u skladu sa zakonom kojim se propisuje javna nabava

22. javni sektor – tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druge osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se u cijelosti financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
23. kogeneracija – istodobna proizvodnja toplinske i električne energije u istom postupku
24. kogeneracijska jedinica – proizvodna jedinica koja može raditi u kogeneracijskom pogonu
25. korisna toplina – toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem
26. krajnji kupac – fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu potrošnju
27. krajnja potrošnja energije – cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, kućanstva, usluge i poljoprivreda, isključujući isporuku sektoru za pretvorbu energije i samoj energetskej industriji i neenergetsko korištenje
28. mala kogeneracijska jedinica – kogeneracijska jedinica instaliranog kapaciteta manjeg od 1 MWe
29. mala i srednja poduzeća – poduzeća kako su definirana posebnim propisom o poticanju razvoja maloga gospodarstva
30. međunarodna norma – norma koju je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju te koja je stavljena na raspolaganje javnosti
31. ministar – ministar nadležan za energetiku
32. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku
33. mikrokogeneracijska jedinica – kogeneracijska jedinica najvećeg kapaciteta manjeg od 50 kWe
34. mjera politike – regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti
35. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti – sve radnje koje redovito vode provjerljivom i mjerljivom ili procjenjivom poboljšanju energetske učinkovitosti, odnosno smanjenju potrošnje energije i/ili vode
36. Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti – dokument kojim se definiraju mjere politike energetske učinkovitosti, a koji sadrži sve dijelove Integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana koji se odnose na područje energetske učinkovitosti
37. nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) – računalna aplikacija za praćenje i analizu potrošnje energije i vode te praćenje razine izmjerenih ušteda koju vodi APN, a u koju se unose opći, konstrukcijski i energetske podaci te podaci o krajnjoj potrošnji energije i vode za svaku zgradu ili dio zgrade u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor

38. nacionalni okvirni cilj energetske učinkovitosti – ciljani iznos potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u Republici Hrvatskoj, koji je utvrđen sukladno članku 3. stavku 7. ovoga Zakona

39. načelo energetska učinkovitost prvo – načelo kojim se određuje da se svaka aktivnost direktno ili indirektno promatra na način koji će pridonijeti smanjenoj potrošnji energije odnosno uštedama energije u odnosu na postojeće stanje, uz doprinos većem radnom učinku

40. napredni mjerni sustavi / pametni sustav mjerenja – elektronički sustav koji može mjeriti potrošnju i/ili predaju i/ili proizvodnju energije pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te koji može prenositi i primati podatke nekim oblikom elektroničke komunikacije

41. nositelj objedinjenog izvješća – povezana osoba koja je stranka obveznica i koju su njezine povezane osobe ovlastile za podnošenje objedinjenog izvješća o ostvarenim uštedama svih povezanih osoba

42. nove godišnje uštede energije – uštede energije koje se postižu primjenom mjera energetske učinkovitosti u godini u kojoj je završena provedba mjere i koje su određene na način utvrđen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona

43. omjer električne i toplinske energije – omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, uz korištenje radnih podataka određene jedinice

44. osoba odgovorna za energetska učinkovitost – fizička ili pravna osoba odgovorna za uspostavu i provedbu sustavnoga gospodarenja energijom te za praćenje i nadzor potrošnje energije i vode u svim zgradama ili dijelovima zgrada u vlasništvu ili koje koristi javni sektor, a koje troše energiju i/ili vodu

45. operator distribucijskog sustava – fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj distribucijskog sustava na danom području i, kada je to primjenjivo, njegovo međusobno povezivanje s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije

46. operator prijenosnog sustava – fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj prijenosnog sustava za električnu energiju na danom području i, kada je to primjenjivo, njegova međusobna povezivanja s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za prijenosom električne energije

47. operator tržišta energije – pravna osoba koja je odgovorna za organiziranje tržišta električne energije i plina u skladu s odredbama zakona kojima se uređuje tržište električne energije i tržište plina

48. operator transportnog sustava – energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost transporta plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj transportnog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za transportom plina

49. opskrbljivač energije – fizičke ili pravne osobe koje prodaju energiju krajnjim kupcima, a što uključuje energetska subjekte koji imaju dozvolu za obavljanje energetska djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom, opskrbe toplinskom energijom, subjekte koji obavljaju djelatnost trgovine na malo energijom, uključujući trgovinu na malo naftnim derivatima, benzinom i dizelskim gorivom, loživim uljem i ukapljenim naftnim plinom

50. ostvarena ušteda – ušteda energije ostvarena provedbom mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, odnosno ostvarena energetskom uslugom, a koja se dokazuje postupkom verifikacije uštede energije sukladno pravilniku iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona

51. poboljšanje energetske učinkovitosti – smanjenje potrošnje energije uz iste referentne uvjete i jednak učinak kao prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ili projekta energetske učinkovitosti, a koje je posljedica primjene energetski učinkovitih tehnologija, sustava i proizvoda, primjene obnovljivih izvora energije za pretežno ili potpuno pokrivanje vlastite potrošnje energije u građevini i/ili promjena u ponašanju korisnika

52. poduzeće za maloprodaju energije – fizička ili pravna osoba koja prodaje energiju krajnjim kupcima

53. pojedinačna mjera – mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koja se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike

54. potrošnja primarne energije – bruto kopnena potrošnja bez neenergetskog korištenja

55. povezane osobe – dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba od kojih jedna od njih ima, izravno ili neizravno, kontrolu nad drugom ili drugima ili dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba kod kojih jedna od njih ima, izravno ili neizravno, značajan utjecaj na drugu ili druge, pri čemu se pojmovi kontrole i utjecaja tumače prema propisima koji uređuju područje trgovačkih društava i obveznih odnosa

56. preuređenje u značajnoj mjeri – preuređenje čiji troškovi prelaze 50 % troškova ulaganja za novu usporedivu jedinicu

57. proizvod povezan s energijom – sva roba koja tijekom upotrebe utječe na potrošnju energije, a koja se stavlja na tržište i/ili pušta u rad, uključujući i dijelove namijenjene za ugradnju u proizvode povezane s energijom, koje se stavlja na tržište i/ili pušta u rad kao pojedinačne dijelove za krajnje korisnike i čije se okolišne značajke mogu neovisno procijeniti

58. provedbene mjere za eko-dizajn – mjere usmjerene na utvrđivanje konkretnih zahtjeva za eko-dizajnom određenih grupa proizvoda povezanih s energijom

59. provedbeno javnopravno tijelo – tijelo na koje se primjenjuje javno pravo i koje je odgovorno za provedbu ili praćenje oporezivanja u području energetike ili emisija ugljika, financijskih planova i instrumenata, fiskalnih poticaja, standarda i normi, sustava označivanja energetske učinkovitosti, osposobljavanja ili obrazovanja

60. pružatelj energetske usluge – fizička ili pravna osoba koja pruža energetske usluge ili druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada, građevina ili postrojenja u vlasništvu korisnika energetske usluge ili koje on koristi po drugoj pravnoj osnovi

61. referentna potrošnja energije i/ili vode – potrošnja energije i/ili vode pri referentnim uvjetima prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, koja se koristi kao osnova za usporedbu u određivanju budućih ušteda energije i/ili vode

62. referentni uvjeti – predstavljaju vrijednosti neovisnih varijabli koje utječu na potrošnju energije i/ili vode u građevini prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, u odnosu na koje se provodi normalizacija potrošnje energije i/ili vode nakon provedbe mjere

63. regulatorno tijelo za energetiku – nezavisni regulator energetske djelatnosti osnovan zakonom kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti
64. stranka obveznika – opskrbljivač energije na kojeg se primjenjuje sustav obveza energetske ušteda iz članka 13. ovoga Zakona
65. stupanj izgrađenosti – omjer između površine poda zgrade i površine zemljišta na određenom području
66. sustav gospodarenja energijom – skup međusobno povezanih i djelujućih elemenata plana u kojem su određeni cilj povećanja energetske učinkovitosti i strategija za njegovo ostvarivanje
67. ugovor o energetske učinku – ugovor između korisnika i pružatelja energetske usluga, verificiran i praćen tijekom cijelog svog trajanja, pri čemu se investicija u radove, opremu i usluge za provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti obuhvaćenih energetske uslugom otplaćuje prema ugovorenom stupnju poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugim ugovorenim kriterijima, kao što su financijske uštede
68. učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje – sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja koji upotrebljava najmanje 50 % obnovljive energije, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline
69. učinkovito grijanje i hlađenje – sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na ishodišni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi sukladno zakonu kojim se uređuje tržište toplinske energije i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju
70. učinkovito individualno grijanje i hlađenje – sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje utrošak neobnovljive primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednak utrošak neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju
71. ukupna korisna površina poda – površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta
72. upravitelj nekretnine – fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora
73. ušteda energije – količina uštedene energije i/ili vode utvrđena mjerenjem i/ili procjenom potrošnje prije i poslije primjene jedne ili više mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz normalizaciju prema referentnim uvjetima, kao i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora energije i/ili kogeneracije za koju se ne ostvaruje poticajna cijena temeljem posebnih propisa
74. veliki grad – jedinice lokalne samouprave koje imaju više od 35.000 stanovnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave
75. velika poduzeća – trgovačka društva koja tijekom poslovne godine prosječno zapošljavaju najmanje 250 osoba i ispunjavaju još jedan od druga dva uvjeta za svrstavanje poduzeća u kategoriju veliko poduzeće u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

76. zajamčena ušteda – vrijednost uštede energije i/ili vode koju jamči pružatelj energetske usluge, a ostvaruje se na način da mjere utvrđene ugovorom o energetske učinku u referentnim uvjetima dovode do provjerljivih ušteda energije i/ili vode koje se mogu utvrditi mjerenjem ili procjenom

77. visokoučinkovita kogeneracija – kogeneracija koja udovoljava kriterijima utvrđenim pravilnikom kojim se uređuje stjecanje statusa povlaštenog proizvođača električne energije

78. vrijednost zajamčene uštede – novčana vrijednost uštede energije i/ili vode utvrđena ugovorom o energetske učinku

79. životni ciklus – označava posljedične i međusobno povezane faze proizvoda povezanog s energijom od uporabe sirovine za proizvodnju proizvoda do konačnog odlaganja proizvoda nakon prestanka korištenja.

II. OVLAŠTI NADLEŽNIH TIJELA

Ministarstvo

Članak 5.

U pripremi i provođenju politike energetske učinkovitosti Ministarstvo:

1. izrađuje **Integrirani nacionalni energetske i klimatske plan kao i Nacionalni akcijske plan energetske učinkovitosti** (u daljnjem tekstu: Nacionalni akcijske plan), zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša.

2. ocjenjuje učinak provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti definiranih u Nacionalnom akcijskom planu

3. izrađuje i objavljuje godišnje izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana, zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Nacionalnim koordinacijskim tijelom te ostalim ministarstvima u kojima se provode mjere sektorskih politika energetske učinkovitosti definirane u Nacionalnom akcijskom planu

4. provodi politiku Vlade Republike Hrvatske u području energetske učinkovitosti

5. osigurava uključivanje zahtjeva energetske učinkovitosti u druge sektorske politike

6. izvješćuje Europsku komisiju o provedbi Nacionalnog akcijskog plana u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999

7. ostvaruje međunarodnu suradnju Republike Hrvatske u području energetske učinkovitosti

8. sudjeluje u radu tijela Europske komisije u području energetike i energetske učinkovitosti

9. priprema izvješća o primjeni smjernica Europske unije u području energetske učinkovitosti u pravni sustav Republike Hrvatske

10. obavlja poslove Nacionalnog koordinacijskog tijela za energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Nacionalno koordinacijske tijelo).

Fond

Članak 6.

- (1) Fond obavlja djelatnosti u području poticanja racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti utvrđene Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
- (2) U okviru djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Fond osigurava sufinanciranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih Nacionalnim akcijskim planom i drugim planovima sukladno odredbama ovoga Zakona i programima energetske obnove zgrada, razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima i razvoj kružnog gospodarenja prostorom i zgradama sukladno odredbama zakona kojim se regulira područje gradnje.
- (3) Fond je dužan svoj godišnji program rada i financijski plan za područje energetske učinkovitosti uskladiti s planovima i programima iz stavka 2. ovoga članka te ih dostaviti Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za poslove graditeljstva najkasnije do kraja veljače za tekuću godinu.
- (4) Fond je dužan podatke o svakoj mjeri za poboljšanje energetske učinkovitosti koju je sufinancirao i za koju je sudjelovao u postupku dodjele subvencija upisati u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 22. ovoga Zakona u trenutku kada je ta mjera realizirana, dokazujući to na način određen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.
- (5) Fond je dužan do početka veljače tekuće godine za prethodnu godinu dostaviti Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za poslove graditeljstva izvješće o svim mjerama koje je sufinancirao i za koje je sudjelovao u postupku dodjele subvencija, s iskazanom ukupnom visinom investicije, iznosom sufinanciranja i ostvarenim uštedama energije izračunatim u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetske učinkovitost

Članak 7.

- (1) Nacionalno koordinacijsko tijelo provodi politiku energetske učinkovitosti utvrđenu odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.
- (2) Nacionalno koordinacijsko tijelo ustrojava se kao zasebna unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva.
- (3) U provođenju politike energetske učinkovitosti Nacionalno koordinacijsko tijelo nadležno je za:
 1. osiguravanje sustavnog planiranja za poboljšanje energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj
 2. davanja suglasnosti na planove iz članaka 11. i 12. ovoga Zakona
 3. vođenje sustava za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije i provođenje postupka verifikacije ušteda energije sukladno odredbama pravilnika iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona
 4. praćenje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje uključuju neovisnu provjeru statistički značajnog udjela mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti unesenih u sustav iz točke 3. ovoga stavka
 5. objavljivanje na internetskoj platformi iz članka 23. ovoga Zakona i redovito ažuriranje informacija o:

- dostupnim ugovorima o energetske usluga i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zajamčile uštede energije i prava krajnjih kupaca
- financijskim instrumentima, poticajima, financijskim potporama i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi s uslugama energetske učinkovitosti
- popisu dostupnih pružatelja energetske usluga
- provedbi Nacionalnog akcijskog plana, uključujući objavljivanje godišnjih izvješća iz članka 9. ovoga Zakona i provedbi Akcijskog plana energetske učinkovitosti, uključujući i primjere najbolje prakse
- načinu i sredstvima za uključivanje krajnjih kupaca tijekom uvođenja naprednih mjernih uređaja putem priopćenja o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije te informacijama o mjerama za povećanje energetske učinkovitosti

6. provođenje drugih aktivnosti određenih odredbama ovoga Zakona.

Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama

Članak 7.a

»(1) APN provodi politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom u zgradama u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor, zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva provodi program energetske obnove zgrada javnog sektora i obavlja druge poslove i aktivnosti sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) APN do 1. ožujka tekuće godine izvještava Nacionalno koordinacijsko tijelo o svim relevantnim podacima upisanim u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) u protekloj godini.

III. PLANovi ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Nacionalni akcijski plan

Članak 8.

(1) Nacionalni akcijski plan je planski dokument kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti, a koji se donosi za trogodišnje razdoblje, najkasnije do 1. travnja godine donošenja.

(2) Nacionalni akcijski plan mora sadržavati:

1. prikaz i ocjenu stanja te potrebe u potrošnji energije
2. dugoročne ciljeve, uključujući nacionalni okvirni cilj energetske učinkovitosti, kao i obvezni kumulativni cilj ušteda energije iz članka 12.a ovoga Zakona
3. nositelje aktivnosti i rokove provedbe
4. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu sa Strategijom energetske razvitka, Dugoročnom strategijom obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine i drugim strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske

5. alternativne mjere politike za postizanje dijela obveznog kumulativnog cilja ušteda energije iz članka 12.a ovoga Zakona

6. mjere za osiguranje godišnje obnove 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada koje su u vlasništvu i uporabi središnje vlasti kako bi se ispunili barem minimalni zahtjevi energetske svojstava, odnosno minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za zgrade odnosno građevinske cjeline sukladno tehničkom propisu kojim se uređuje područje racionalne uporabe energije i toplinske zaštite u zgradama

7. izračun planiranih ušteda energije u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

8. procjenu troškova i izvore financiranja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti iz plana.

(3) Nacionalni akcijski plan izrađuje Ministarstvo, zajedno s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša, a donosi ga Vlada Republike Hrvatske do 1. travnja svake tri godine.

Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti

Članak 9.

(1) Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti izrađuje Ministarstvo, zajedno s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i Nacionalnim koordinacijskim tijelom, a usvaja ga Vlada Republike Hrvatske do 15. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i objavljuje se na internetskoj platformi iz članka 23. ovoga Zakona te sadrži:

1. prikaz mjera koje su provedene prethodne godine i koje pridonose ostvarivanju ukupnog nacionalnog okvirnog cilja energetske učinkovitosti

2. ukupnu površinu poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti koje su bile obnovljene u prethodnoj godini ili procijenjene uštede energije u zgradama u vlasništvu i uporabi središnje vlasti ostvarene energetsom obnovom ili primjenom drugih mjera

3. analizu ostvarenih ušteda energije u prethodnoj godini, u sustavu obveze energetske učinkovitosti iz članka 13. ovoga Zakona i doprinos ostvarenju obveznog kumulativnog cilja ušteda energije

4. analizu ostvarenih ušteda energije u prethodnoj godini ostvarenih provedbom alternativnih mjera politike i doprinos ostvarenju obveznog kumulativnog cilja ušteda energije u krajnjoj potrošnji

5. sve ostale podatke određene sukladno članku 21. Uredbe (EU) 2018/1999.

Članak 10.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva dužno je izraditi dijelove godišnjeg izvješća sukladno članku 9. stavku 2. točkama 1., 2. i 4. ovoga Zakona koji se odnose na sektor zgradarstva i dostaviti ih Ministarstvu najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Godišnje izvješće iz članka 9. ovoga Zakona izrađuje Ministarstvo temeljem podataka iz sustava za praćenje, mjerenje i verifikaciju koje je Fond upisao i dostavio ministarstvu nadležnom za poslove graditeljstva, najkasnije do 1. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

Akcijski plan energetske učinkovitosti

Članak 11.

- (1) Akcijski plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Akcijski plan) je planski dokument kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno na području velikog grada, a koji se donosi za trogodišnje razdoblje.
- (2) Akcijski plan donose jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi, a mogu ga donijeti i druge jedinice lokalne samouprave.
- (3) Akcijski plan izrađuje se sukladno obrascu određenom u pravilniku iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.
- (4) Akcijski plan donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada, uz prethodnu suglasnost Nacionalnog koordinacijskog tijela najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeće tri godine.
- (5) Jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi dužni su, do kraja veljače tekuće godine, za prethodnu godinu, Ministarstvu dostaviti izvješće o mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, koje provode samostalno, odnosno bez sufinanciranja, iz drugih izvora ili putem pružatelja energetskih usluga, provedenim u prethodnoj godini, kao i podatke o ostvarenim uštedama energije izračunatim u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.
- (6) Ako jedinice lokalne samouprave odluče donijeti Akcijski plan, dužne su na odgovarajući način primijeniti odredbe stavaka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka.

IV. OBVEZA UŠTEDA ENERGIJE

Kumulativna razdoblja

Članak 12.

- (1) Kao razdoblja kumuliranja ušteda energije određuju se:
 1. prvo razdoblje kumuliranja ušteda energije koje traje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.
 2. drugo razdoblje kumuliranja ušteda energije koje traje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030.
 3. treće i svako iduće razdoblje kumuliranja ušteda energije kao desetogodišnje razdoblje koje slijedi.
- (2) Uštede energije ostvarene u jednom razdoblju kumuliranja iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se prenositi u drugo razdoblje kumuliranja.

Obvezni kumulativni cilj ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije

Članak 12.a

(1) S ciljem doprinosa ostvarenju nacionalnih okvirnih ciljeva energetske učinkovitosti iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona utvrđuju se obvezni kumulativni ciljevi ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije:

– za razdoblje od početka 2014. do kraja 2020. godine kumulativni cilj ušteda energije iznosi 1295,7 kten

– za razdoblje od početka 2021. do kraja 2030. godine kumulativni cilj ušteda iznosi 2993,7 kten.

(2) Obvezni kumulativni ciljevi ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije za svako sljedeće razdoblje kumuliranja utvrđuju se u Integriranom nacionalnom energetsom i klimatskom planu.

(3) Obvezni kumulativni ciljevi iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju se kombinacijom sustava obveze energetske učinkovitosti utvrđenim člankom 13. ovoga Zakona i alternativnim mjerama politike, i to:

– za razdoblje od početka 2014. do kraja 2020. godine 50,1 % kumulativnog cilja ostvarit će se sustavom obveze energetske učinkovitosti, a ostatak alternativnim mjerama politike

– za razdoblje od početka 2021. do kraja 2030. godine najmanje 70,0 % kumulativnog cilja ostvarit će se sustavom obveze energetske učinkovitosti, a ostatak alternativnim mjerama politike.

(4) Alternativne mjere definiraju se u Integriranom nacionalnom energetsom i klimatskom planu i Nacionalnom akcijskom planu, a obvezno obuhvaćaju programe energetske obnove zgrada određene zakonom kojim se uređuje područje gradnje.

(5) Način ostvarivanja obveznih kumulativnih ciljeva ušteda energije u krajnjoj potrošnji energije za svako sljedeće razdoblje kumuliranja utvrđuje se u Integriranom nacionalnom energetsom i klimatskom planu i Nacionalnom akcijskom planu.

(6) Uštede energije ostvarene iz sustava obveza energetske učinkovitosti, alternativnih mjera politike i drugih mjera politike utvrđuju se na način propisan pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

Sustav obveza energetske učinkovitosti

Članak 13.

(1) Radi ostvarivanja dijela obveznih kumulativnih ušteda energije iz članka 12.a ovoga Zakona uspostavlja se sustav obveza energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: sustav obveza).

(2) Stranke obveznice sustava obveza su u:

– 2019. godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2017. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 300 GWh energije

– 2020. godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2018. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 100 GWh energije

– 2021. i svakoj sljedećoj godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u prethodnoj godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 50 GWh energije te svi obveznici stavljanja biogoriva na tržište odnosno distributer koji stavlja na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila koji se, po posebnom zakonu kojim se uređuju trošarine, smatra trošarinskim obveznikom.

(3) Opskrbljivači energije iz stavka 2. podstavka 3. ovoga članka dužni su Ministarstvu do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu dostaviti podatke o isporuci energije krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima.

(4) Povezane osobe smatraju se strankom obveznicom ako kao cjelina ispunjavaju kriterije za nastup obveze uštede energije, u razdoblju za koje se obveza određuje, bez obzira na količinu godišnje prodaje energije krajnjim kupcima koju je svaka pojedina članica povezanih osoba pojedinačno isporučila u promatranoj godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima.

(5) Povezane osobe iz stavka 4. ovoga članka mogu odrediti nositelja objedinjenog izvješća koji će za povezane osobe koje su donijele takvu odluku predati jedinstveno izvješće o ostvarenim uštedama, a nositelj je dužan izvješću priložiti takve odluke stranaka obveznica iz kojih je vidljivo davanje suglasnosti za podnošenje takvog izvješća.

(6) Stranke obveznice mogu svoju obvezu uštede energije ostvariti na jedan od sljedećih načina:

– ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima krajnje potrošnje, i to na način da se takva ulaganja ostvare kroz mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti određene pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona, ne isključujući pri tome ulaganja u opremu za proizvodnju električne energije i samoopskrbu energijom, male i mikrokogeneracije, napredna brojila za očitavanje potrošnje energije kod krajnjih kupaca i sva druga ulaganja u mjere za poboljšanja energetske učinkovitosti za koje stranka obveznica dokaže ostvarenje nove uštede energije ili

– ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u sektorima pretvorbe i distribucije energije, uključujući i infrastrukturu za daljinsko grijanje i hlađenje ili

– kupnjom, odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće osobe na način određen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona ili

– uplatom u Fond iznosa koji odgovara jediničnoj naknadi iz članka 13.c stavka 3. ovoga Zakona pomnoženoj s iznosom obvezne uštede energije koju je stranka obveznica dužna ostvariti.

(7) Uštede energije ostvarene kupnjom odnosno prijenosom ušteda energije koje su ostvarile treće strane dokazuju se i verificiraju na način određen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(8) Stranke obveznice dužne su obvezu ušteda energije ostvariti:

– ulaganjem i poticanjem energetske učinkovitosti koja dovode do većeg učinka nego što bi to imala mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti učinjena na razini koju nalažu propisi i tehnički standardi

– ulaganjem i poticanjem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti ili aktivnosti koje, u trenutku kada se ulaganje ugovara ili započinje izvoditi, nisu već obuhvaćene alternativnim mjerama, a radi izbjegavanja dvostrukog obračuna ušteta.

(9) Da bi se smatralo da je ulaganje i poticanje energetske učinkovitosti dovelo do većeg učinka nego što bi to imala mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti učinjena u razini koju nalažu propisi i tehnički standardi, potrebno je:

– da stranka obveznica ili njezina povezana osoba nije ostvarila kakvu komercijalnu prednost toga ulaganja mimo ispunjenja obveze ili

– da krajnji kupac nema pristup financiranju kakvo je ostvarila stranka obveznica ili njezina povezana osoba

– da krajnji kupac nema znanja i/ili podatke za ostvarenje takve uštede energije bez utjecaja stranke obveznice ili njezine povezane osobe.

(10) Unosom podataka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteta energije stranka obveznica ili nositelj objedinjenog izvješća odgovara za davanje istinitog iskaza o ispunjenju barem jednog od uvjeta iz stavka 9. ovoga članka.

(11) U ostvarenju obveze energetske učinkovitosti stranke obveznice se potiče povećavati energetske učinkovitost prioritarno u kućanstvima koja su u riziku od energetske siromaštva, i to na sljedeći način:

– izračunate uštete koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima na područjima s razvojnim posebnostima sukladno odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj uvećavaju se za 10 %

– izračunate uštete koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima korisnika naknade za ugroženog kupca energenta uvećavaju se za 20 %

– izračunate uštete koje su rezultat mjera za poboljšanja energetske učinkovitosti provedenih u kućanstvima korisnika naknade za ugroženog kupca energenta na područjima s razvojnim posebnostima uvećavaju se za 30 %.

(12) Financijska sredstva koje strankama obveznicama predstavljaju smanjeni prihod, a koja se koriste u svrhu smanjenja energetske siromaštva u kućanstvima iz stavka 11. ovoga članka, kao i za pomoć kućanstvima u slučaju proglašenja katastrofe, uvažit će se kao smanjenje obveze strankama obveznicama na način utvrđen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(13) Stranka obveznica postavlja svoj zahtjev za prioritarno ostvarenje ušteta energije iz stavaka 11. i 12. ovoga članka u izvješću o ostvarenim uštedama energije.

(14) Sve uštete energije neostvarene zbog davanja prioritarnog ostvarenja ušteta energije sukladno stavcima 11. i 12. ovoga članka nadoknadit će se posredstvom Fonda korištenjem sredstava uplaćenih

na ime neostvarene uštede u alternativne mjere, kao i korištenjem financijskih sredstava Fonda dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbe.

(15) Unosom podataka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije i prikazom u izvješću o ostvarenim uštedama energije, stranka obveznica odgovara za davanje istinitog iskaza o ispunjenju uvjeta za prioritetna ostvarenja ušteda energije iz stavka 11. ovoga članka.

(16) Stranke obveznice dužne su od 2020. godine Ministarstvu jednom godišnje, do 15. veljače tekuće godine, dostaviti izvješće o ostvarenim uštedama energije u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne godine u elektroničkom ili pisanom obliku na obrascu iz Priloga I., koji je sastavni dio ovoga Zakona.

(17) Nositelji objedinjenog izvješća u izvješću iz stavka 16. ovoga članka navode ostvarene uštede energije za svaku pojedinu stranku obveznicu.

(18) Izračun i obračunavanje ostvarenih ušteda energije stranke obveznice dužne su provesti na način utvrđen pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(19) Uštede energije ostvarene u određenoj godini stranke obveznice mogu prikazati kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine unutar istog razdoblja kumuliranja uzimajući u obzir životni vijek mjere.

(20) Stranke obveznice dužne su unijeti sve podatke o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije najkasnije do 15. veljače tekuće godine za prošlu godinu te su odgovorne za davanje istinitih iskaza o provedenim mjerama poboljšanja energetske učinkovitosti i zadovoljavanju uvjeta iz stavaka 8. i 11. ovoga članka.

(21) Stranke obveznice iz stavka 2. ovoga članka pri ispunjavanju svoje obveze energetske učinkovitosti ne smiju stvarati prepreke svojim kupcima vezano uz prelazak k drugom opskrbljivaču energije.

Sustav obveza energetske učinkovitosti za prvo razdoblje kumuliranja

Članak 13.a

(1) Ministarstvo strankama obveznicama iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona, po službenoj dužnosti, rješenjem određuje obvezu uštede energije u tekućoj kalendarskoj godini u kWh, i to temeljem podatka o energiji koju je stranka obveznica isporučila krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima u pretprošloj godini.

(2) Podatke o energiji iz stavka 1. ovoga članka stranka obveznica dužna je dostaviti Ministarstvu do 30. lipnja tekuće godine za pretprošlu godinu.

(3) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka stranki obveznici određuje početnu osnovicu obveze u visini od 1,5 % njihove godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u pretprošloj godini.

(4) Ministarstvo u rješenju iz stavka 1. ovoga članka početnu osnovicu iz stavka 3. ovoga članka za izračun obveze umanjuje za postotni:

– udio cilja koji se ostvaruje alternativnim mjerama u razmatranoj godini, počevši od 2017. godine

– dio biogoriva koji su subjekti (koji su i stranke obveznice) koji stavljaju na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila u određenom postotku imali obvezu staviti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz

– dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije

– dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

(5) Umanjenja temeljem stavka 4. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga članka obračunavaju se na početnu osnovicu za sve povezane osobe stranke obveznice i ne mogu prijeći 25 % godišnje isporuke energije krajnjim kupcima ili isporuke do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima stranke obveznice.

(6) Ministarstvo u rješenju iz stavka 1. ovoga članka umanjuje obvezu izračunatu na početnoj osnovici sukladno stavcima 4. i 5. ovoga članka za uštedu energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze uštede energije ostvarene u prethodnim godinama, uz uvjet da navedene uštede energije vrijede u danj godini, uzimajući u obzir životni vijek provedenih mjera energetske učinkovitosti u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(7) Za neostvarene uštede energije stranke obveznice, koje ne prelaze 10 % ukupne obveze uštede energije u prošlj godini, Ministarstvo će rješenjem iz stavka 1. ovoga članka obvezu uštede energije stranke obveznice u idućoj godini uvećati za neostvarene uštede stranke obveznice iz prošle godine.

(8) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje izračun obveze za svaku od osoba koje čine povezane osobe, bez utjecaja godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u pretprošlj godine bilo koje od njezinih povezanih osoba.

(9) U prvom izvješću o ostvarenim uštedama stranka obveznica prijavljuje sve ostvarene nove uštede koje su rezultat mjera koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014., uključujući ulaganje u poticanje putem alternativnih mjera, isključivo u iznosu koji je proporcionalan ulaganju njezinih vlastitih sredstava, i to kao ostvarenje obveze u protekloj kalendarskoj godini, a stranka obveznica može postaviti zahtjev da se takva ušteda ili njihov dio obračuna u neku od idućih godina trenutnog razdoblja kumuliranja.

(10) U izvješću o ostvarenim uštedama, koji je određen u Prilogu I., koji je sastavni dio ovoga Zakona, stranka obveznica može prijaviti sve ostvarene nove uštede energije koje su rezultat mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, a koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014., ali koje nisu prijavljene u izvješću iz stavka 9. ovoga članka, uključujući ulaganje u poticanje putem alternativnih mjera, isključivo u iznosu koji je proporcionalan ulaganju njezinih vlastitih sredstava, i to kao ostvarenje obveze u protekloj kalendarskoj godini.

(11) Na zahtjev stranke obveznice Fond je dužan obračunati dio ušteda energije nastalih ulaganjem stranke obveznice u poticanje putem alternativnih mjera iz stavka 9. ovoga članka i u utvrđenoj visini prenijeti takvu količinu ušteda u sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije stranki obveznici.

(12) Ministarstvo će po službenoj dužnosti rješenjem stranki obveznici odrediti iznos koji je stranka obveznica na ime neostvarene uštede dužna jednokratno uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja stranki.

(13) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 12. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Sustav obveza energetske učinkovitosti za drugo razdoblje kumuliranja ušteda energije

Članak 13.b

(1) Strankama obveznicama sustava obveza iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona Ministarstvo, po službenoj dužnosti, rješenjem određuje obvezu uštede energije u kWh, temeljem podatka o energiji koju je stranka obveznica isporučila krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima u prethodnoj godini, koja predstavlja početnu osnovicu za izračun godišnje obveze uštede energije.

(2) Podatke o energiji iz stavka 1. ovoga članka stranka obveznica dužna je dostaviti Ministarstvu do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.

(3) Ministarstvo u rješenju iz stavka 1. ovoga članka izračunava konačnu osnovicu za izračun obveze uštede energije, i to na način da početnu osnovicu iz stavka 1. ovoga članka umanjuje za:

– energiju koju je opskrbljivač energije isporučio kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije

– energiju koju je opskrbljivač energije isporučio industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova

– energiju iz biogoriva koju su stranke obveznice koje stavljaju na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila u određenom postotku imale obvezu staviti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz

– energiju koja je preuzeta iz mreže za punjenje tehnoloških različitih spremnika energije (energija za crpni rad, punjenje baterijskih spremnika električnom energijom, punjenje akumulatora topline, električna energija za rad visokonaponskih elektro-bojlera)

– potrošenu električnu energiju kod pružatelja pomoćne usluge koja je aktivirana na zahtjev operatora mreže te omogućava pružanje regulacijskih usluga

– dio energije koju je opskrbljivač isporučio za punjenje električnih vozila.

(4) Umanjenja temeljem stavka 3. ovoga članka obračunavaju se na početnu osnovicu za sve povezane osobe stranke obveznice i ne mogu prijeći 25 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima ili isporuke energije do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima stranke obveznice.

(5) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka stranki obveznici određuje obvezu u visini od 0,8 % konačne osnovice izračunate na način određen stavcima 1., 3. i 4. ovoga članka.

(6) U rješenju iz stavka 1. ovoga članka za prvu godinu drugog razdoblja kumuliranja utvrđuje se i iznos kumulativnih ušteda energije koje je stranka obveznica dužna postići u cijelom razdoblju kumuliranja, a koji se utvrđuje na način određen stavcima 3., 4. i 5. ovoga članka, pri čemu se kao

početna osnovica uzima trogodišnji prosjek isporučene energije za tri uzastopne godine koje prethode pretprošjoj godini iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Ministarstvo rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje izračun obveze uštede energije za svaku od osoba koje čine povezane osobe, bez utjecaja godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u pretprošjoj godini bilo koje od njezinih povezanih osoba.

(8) Stranka obveznica u izvješću o ostvarenim uštedama energije može zatražiti drukčiju vremensku raspodjelu ostvarenja kumulativnog cilja u odnosu na način utvrđen stavkom 6. ovoga članka, uz uvjet da na godišnjoj razini ostvaruje barem 30 % godišnjeg cilja utvrđenog na način iz stavka 5. ovoga članka, odnosno da na trogodišnjoj razini ostvari kumulativne uštede utvrđene za to razdoblje u skladu sa stavkom 6. ovoga članka.

(9) Ako stranka obveznica ne ostvaruje svoje obveze na godišnjoj razini u skladu sa stavkom 1. odnosno stavkom 8. ovoga članka, dužna je platiti naknadu za neostvoreni iznos ušteda.

(10) Ministarstvo će po službenoj dužnosti rješenjem stranki obveznici odrediti iznos koji je stranka obveznica na ime neostvarene uštede dužna jednokratno uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja stranki.

(11) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 10. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Nadoknada ušteda neostvarenih sustavom obveze energetske učinkovitosti

Članak 13.c

(1) Za neostvoreni dio obveze uštede energije iz prethodne godine, sukladno člancima 13.a i 13.b ovoga Zakona, Ministarstvo će po službenoj dužnosti rješenjem stranki obveznici odrediti iznos sukladno stavku 2. ovoga članka koji je stranka obveznica na ime neostvarene uštede dužna uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja stranki.

(2) Iznos iz stavka 1. ovoga članka određuje se na način da se neostvoreni dio obveze iz prethodne godine u kWh pomnoži s jediničnom naknadom, izraženom u kn/kWh.

(3) Jedinična naknada iz stavka 2. ovoga članka za prvo i drugo razdoblje kumuliranja ušteda energije iznosi 1,2 kn/kWh.

(4) Jedinična naknada iz stavka 3. ovoga članka korigira se svake godine, počevši od 1. siječnja 2022. u odnosu na utvrđenu korigiranu jediničnu naknadu iz prethodne godine primjenom odnosno množenjem Indeksom potrošačkih cijena koji objavljuje Državni zavod za statistiku za prethodnu kalendarsku godinu.

(5) Jedinična naknada iz stavka 3. ovoga članka korigirana u skladu sa stavkom 4. ovoga stavka bit će objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva u roku od sedam dana od dana službene objave od strane Državnog zavoda za statistiku.

(6) Fond će stranki obveznici odobriti plaćanje sredstava na ime neostvarene uštede u obrocima u razdoblju ne dužem od jedne godine, ako je stranka obveznica Fondu takav zahtjev postavila najkasnije osam dana prije isteka zakonskog roka za uplatu.

(7) Ovisno o visini sredstava za uplatu na ime neostvarene uštede, Fond može odobriti plaćanje u najmanje četiri, a najviše 12 obroka.

(8) Fond je dužan sva sredstva prikupljena sukladno stavku 1. ovoga članka evidentirati na odvojenom kontu i ulagati u alternativne mjere te ostvariti uštede energije barem jednake onima koje je trebala ostvariti stranka obveznica, o čemu je dužan izvještavati Ministarstvo kroz izvješće iz članka 6. stavka 5. ovoga Zakona.

(9) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Dužnosti opskrbljivača energije

Članak 14.

(1) Opskrbljivač energije dužan je bez naknade na zahtjev krajnjeg kupca s kojim ima sklopljen pisani ugovor, a najmanje jednom godišnje u ugovoru, prilikom izmjene ugovora, u računu koji krajnji kupac prima ili na mrežnim stranicama namijenjenim pojedinačnom krajnjem kupcu dostaviti informacije o obračunu energije, te prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca za obračunska mjerna mjesta koja su predmet ugovornog odnosa, koje obuhvaćaju usporedbu s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca opskrbljivača.

(2) Opskrbljivač iz stavka 1. ovoga članka dužan je podatke o mjerenju i potrošnji energije i vode u javnom sektoru upisivati jednom mjesečno u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE).

(3) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama opskrbljivača energije iz stavka 1. ovoga članka.

Dužnosti distributera energije

Članak 15.

(1) Distributeri energije dužni su podatke o mjerenju i potrošnji energije u javnom sektoru upisivati jednom mjesečno u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) za obračunska mjerna mjesta koja su predmet ugovornog odnosa s tijelima ili osobama javnog sektora.

(2) Distributeri prirodnog plina osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima prirodnog plina budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i koja osiguravaju informaciju o stvarnom vremenu korištenja.

(3) Distributeri toplinske energije osiguravaju da krajnjim kupcima toplinske energije i potrošne tople vode iz toplinskih sustava budu pribavljena mjerila toplinske energije po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca.

(4) U zgradama koje se toplinskom energijom i toplom vodom opskrbljuju iz toplinskih sustava koji obuhvaćaju više zgrada, mjerilo toplinske energije instalira se kod izmjenjivača topline na mjestu

isporuke, a instalacija individualnih mjerila ili razdjelnika te raspodjela troškova za toplinsku energiju i toplu vodu detaljno se uređuju propisima kojima se uređuje tržište toplinske energije.

(5) Pojedinačna brojila iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se po konkurentnim cijenama prilikom:

1. zamjene postojećeg brojila, osima ako je to tehnički neizvedivo ili troškovno neučinkovito u odnosu na dugoročno procijenjenu potencijalnu uštedu
2. postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvrgnuta rekonstrukciji.

(6) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama distributera energije iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

Dužnosti regulatornog tijela za energetiku

Članak 16.

(1) Regulatorno tijelo za energetiku dužno je pri provedbi regulatornih zadataka sukladno odredbama zakona kojim se uređuje tržište električne energije i tržište plina, voditi računa o energetske učinkovitosti u vezi sa svojim odlukama o radu infrastrukture za plin i električnu energiju.

(2) Regulatorno tijelo za energetiku dužno je osigurati pri donošenju tarifne metodologije za energetske djelatnosti distribucije i prijenosa, odnosno transporta energije (u daljnjem tekstu: mrežne tarife) i propisa sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije, te uzeti u obzir troškove i koristi svake mjere, osigurati poticaje za mrežne operatore da korisnicima mreže stave na raspolaganje usluge sustava i time im omogućće provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti u kontekstu daljnjeg uvođenja pametnih mreža. Takve usluge sustava može odrediti operator sustava i one ne smiju imati negativan učinak na sigurnost sustava.

(3) Regulatorno tijelo za energetiku u području električne energije dužno je osigurati usklađenost propisa o mreži i mrežnih tarifa sa sljedećim kriterijima, ali i uzimajući u obzir smjernice i kodekse utvrđene na temelju Uredbe (EZ) br. 714/2009:

1. da mrežne tarife odražavaju uštede troškova u mrežama ostvarene na strani potražnje, da mjerama odgovora na potražnju i distribuiranu proizvodnju energije, uključujući uštede od smanjenja troškova isporuke ili ulaganja u mrežu te optimalnijeg rada mreže

2. da se regulacijom mreže i mrežnim tarifama mrežni operatori ili poduzeća za maloprodaju energije ne sprečavaju da na raspolaganje stave usluge sustava za mjere odgovora na potražnju, upravljanje potražnjom i distribuiranu proizvodnju energije na organiziranim tržištima električne energije, uključujući izvanburzovna tržišta i burze električne energije za trgovanje električnom energijom, kapacitete, usluge uravnoteženja i pomoćne usluge u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i tržišta za isti dan, a posebno:

– preusmjeravanje opterećenja krajnjih kupaca iz vremena vršnog opterećenja u vrijeme izvan vršnog opterećenja uzimajući u obzir raspoloživost obnovljive energije, energije iz kogeneracije i distribuirane proizvodnje energije

– uštede energije na temelju odgovora energetske agregatora na potražnju distribuiranih potrošača

– smanjenje potražnje putem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje provode pružatelji energetske usluga

– priključivanje i dispečiranje izvora proizvodnje energije na donjim naponskim razinama

– priključivanje izvora proizvodnje energije koji su bliže mjestu potrošnje i

– skladištenje energije

3. da se mrežnim ili maloprodajnim tarifama može poduprijeti dinamično određivanje cijena za mjere odgovora na potražnju krajnjih kupaca, kao što su:

1. tarife s obzirom na vrijeme uporabe
2. određivanje cijena u vrijeme kritičnog opterećenja
3. određivanje cijena u realnom vremenu i
4. popusti u vrijeme vršnog opterećenja.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku dužno je do 30. lipnja 2015.:

1. osigurati provedbu procjene potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za plin i električnu energiju, posebno u vezi s prijenosom, odnosno transportom, distribucijom, upravljanjem opterećenjem, interoperabilnošću te priključivanjem na postrojenja za proizvodnju energije, uključujući mogućnosti pristupa za mikrogeneratore energije

2. utvrditi konkretne mjere i ulaganja za uvođenje troškovno učinkovitih poboljšanja energetske učinkovitosti u mrežnu infrastrukturu, uključujući rokove njihova uvođenja.

(5) Regulatorno tijelo za energetiku dužno je osigurati ukidanje onih poticaja u mrežnim tarifama koji su štetni za cjelokupnu učinkovitost, uključujući energetske učinkovitost, proizvodnje, prijenosa/transporta i distribucije energije te opskrbe njome ili onih koji mogu onemogućiti sudjelovanje u odgovoru na potražnju na tržištima uravnoteženja ili prilikom nabave pomoćnih usluga.

(6) Osim obveze iz stavka 5. ovoga članka, regulatorno tijelo za energetiku dužno je osigurati da se mrežnim operatorima pružaju poticaji za poboljšanje učinkovitosti u planiranju i radu infrastrukture, te da tarife dobavljačima omogućuju poboljšanje sudjelovanja potrošača u učinkovitosti sustava, uključujući odgovor na potražnju, ovisno o okolnostima.

(7) Regulatorno tijelo za energetiku potiče izvore na strani potražnje, kao što je odgovor na potražnju, na način da osim u nabavi sudjeluju i na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima.

Dužnosti operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora tržišta energije

Članak 17.

(1) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem kontinuiteta opskrbe toplinskom energijom, u okviru odgovornosti za dispečiranje proizvodnih postrojenja na svojem području ispunjavaju zahtjev koji se odnosi na očuvanje pouzdanosti i sigurnost mreže na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima iz stavka 3. ovoga članka.

(2) Operator prijenosnog sustava, u suradnji s operatorom distribucijskog sustava donosi jasna i detaljna pravila koja se odnose na rangiranje različitih prioriteta pristupa i odašiljanja dodijeljenih u njihovim elektroenergetskim sustavima, a koja se objavljuju na njihovim mrežnim stranicama. Pri osiguravanju prioritetnog pristupa ili odašiljanja za visokoučinkovitu kogeneraciju, može se odrediti rangiranje između i unutar različitih vrsta obnovljive energije i visokoučinkovite kogeneracije,

odnosno osigurava se da prioritetni pristup ili odašiljanje za energiju iz različitih obnovljivih izvora energije nisu ometani.

(3) Osim obveza utvrđenih u stavku 1. ovoga članka, operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su ispuniti sljedeće zahtjeve:

1. utvrđuju i objavljuju standardna pravila u pogledu pokrivanja i podjele troškova tehničkih prilagodbi, poput priključaka na mrežu, jačanja mreže i uvođenja novih mreža, poboljšanja rada mreže i pravila u pogledu nediskriminirajuće primjene kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije

2. svakom novom proizvođaču električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije koji se želi priključiti na sustav pružiti sveobuhvatne i potrebne informacije, uključujući:

– sveobuhvatnu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem na mrežu

– razuman i točan vremenski raspored za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenje na mrežu

– razuman okvirni vremenski raspored za svaki predloženi priključak na mrežu, s tim da cjelokupni proces priključivanja na mrežu ne bi trebao trajati dulje od 24 mjeseca, vodeći računa o razumnoj praktičnosti i nediskriminaciji.

3. osigurati standardizirane i pojednostavnjene postupke za priključivanje distribuiranih proizvođača energije iz visokoučinkovite kogeneracije kako bi olakšali njihovo priključivanje na mrežu.

(4) Standardna pravila iz stavka 3. točke 1. ovoga članka temelje se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima, a posebno se uzimaju u obzir svi troškovi i koristi povezani s priključivanjem navedenih proizvođača na mrežu. U pravilima mogu biti predviđene različite vrste priključaka.

(5) Operator tržišta energije, s obzirom na zahtjeve koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnosti mreže, poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava mogućnost ponude usluge uravnoteženja i druge operativne usluge na razini operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo s obzirom na način rada visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja.

(6) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava u slučaju iz stavka 5. ovoga članka dužni su osigurati da su takve usluge uključene u proces nadmetanja za usluge koji mora biti transparentan, nediskriminirajući i podložan kontroli.

(7) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ostvarene u prijenosu i distribuciji električne energije unositi u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije iz članka 22. ovoga Zakona.

(8) Mjere iz stavka 7. ovoga članka smatraju se alternativnim mjerama politike za postizanje dijela obveznog kumulativnog cilja ušteda energije.

Mjerenje i informacije o obračunu

Članak 18.

(1) Kako bi se krajnjim kupcima omogućila regulacija vlastite potrošnje energije, obračun se treba provoditi na temelju stvarne potrošnje najmanje jednom godišnje. Informacije o obračunu moraju se

dostaviti krajnjem kupcu dva puta godišnje, odnosno na zahtjev krajnjeg kupca moraju se dostaviti ili slati u elektroničkom obliku najmanje svaka tri mjeseca.

(2) Distributeri, odnosno opskrbljivači energije i/ili vode dužni su prema potrebi u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdanima krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje staviti sljedeće informacije:

1. o trenutnim stvarnim cijenama i stvarnoj potrošnji energije
2. usporedbu sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, po mogućnosti u grafičkom obliku
3. kontaktne informacije organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese mrežnih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju.

(3) Opskrbljivači, distributeri energije i operator distribucijskog sustava dužni su u ugovorima, prilikom izmjene ugovora, u računima koje kupci primaju ili na mrežnim stranicama namijenjenima pojedinačnim kupcima obavještavati svoje kupce na jasan i razumljiv način o kontaktnim informacijama neovisnih centara za savjetovanje potrošača, energetske agencije ili sličnih institucija, uključujući [adrese njihovih mrežnih stranica](#), gdje se mogu dobiti savjeti o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, referentnim profilima za potrošnju energije i tehničkim specifikacijama za uređaje koji koriste energiju, pri čemu ti savjeti mogu dovesti do smanjenja potrošnje energije navedenih uređaja.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku u izradi analize troška i dobiti za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce sukladno Zakonu o energiji, uzima u obzir:

1. da sustavi mjerenja krajnjim kupcima pružaju informacije o stvarnom vremenu uporabe i da su ciljevi energetske učinkovitosti i koristi za krajnje kupce potpuno uzeti u obzir prilikom uspostavljanja minimalnih funkcionalnosti brojila i određivanja obveza sudionika na tržištu
2. sigurnost pametnih brojila i podatkovnih komunikacija te privatnost krajnjih kupaca u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka
3. [da se na zahtjev krajnjeg kupca električne energije osigura brojilo koje može mjeriti odnosno uzimati u obzir električnu energiju isporučenu u elektroenergetsku mrežu iz vlastite proizvodnje unutar instalacija krajnjeg kupca](#)
4. da na zahtjev krajnjih kupaca podaci o mjerenju predaje i preuzimanja električne energije budu dostupni krajnjim kupcima ili trećoj osobi koja djeluje u ime krajnjeg kupca u lako razumljivom obliku koji se može koristiti za usporedbu ponuda pod jednakim uvjetima
5. da se u trenutku postavljanja pametnih brojila kupcima pruže odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenjem potrošnje energije.

(5) Ako krajnji kupci nemaju napredne mjerne uređaje, distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i opskrbljivači energije osiguravaju da su informacije o obračunu točne i temeljene na stvarnoj potrošnji, ako je to tehnički izvedivo i gospodarski opravdano.

(6) Naprednim mjernim uređajima postavljenima u skladu sa stavkom 4. ovoga članka osiguravaju se točne informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje, odnosno osigurava se da krajnji kupci

imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.

(7) Dodatne informacije iz stavka 6. ovoga članka uključuju:

1. kumulativne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće. Podaci odgovaraju razdobljima za koja su na raspolaganju informacije o redovitom obračunu
2. detaljne podatke u skladu s vremenom uporabe za bilo koji dan, tjedan, mjesec i godinu. Navedeni se podaci stavljaju na raspolaganje krajnjem kupcu putem interneta ili sučelja brojila za razdoblje od najmanje prethodna 24 mjeseca ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće.

(8) Neovisno o tome jesu li postavljena pametna brojila ili nisu, opskrbljivači energije **koji imaju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom i opskrbe toplinskom energijom** dužni su osigurati:

1. da na zahtjev krajnjih kupaca, u mjeri u kojoj su dostupne informacije o obračunu i prethodne potrošnje krajnjih kupaca, budu stavljene na raspolaganje opskrbljivaču energije kojeg odredi krajnji kupac
2. da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku te da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji
3. da su uz račun dostupne i odgovarajuće informacije kako bi krajnji kupci dobili detaljno izvješće o trenutnim troškovima energije
4. da na zahtjev krajnjeg kupca odrede da se informacije sadržane u takvim računima ne smatraju zahtjevom za plaćanje
5. da se informacije o troškovima energije i procjene troškova energije potrošačima daju na zahtjev, pravodobno i u lako razumljivom obliku, čime se potrošačima omogućuje usporedba ponuda pod jednakim uvjetima.

(9) Mjerenje i informacije o obračunu za potrošnju toplinske energije i potrošne tople vode iz toplinskih sustava detaljnije se uređuju propisima kojima se uređuje područje tržišta toplinskom energijom.

(10) Krajnji kupci sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno i imaju pristup svojim podacima o potrošnji na odgovarajući način i bez plaćanja.

(11) Stranke obveznice iz članka 4. stavka 2. točke 64. ovoga Zakona, pri ispunjavanju svojih obveza ušteda energije, ne smiju stvarati prepreke svojim kupcima za prelazak k drugom opskrbljivaču energije.

(12) Kada se zgrada/građevina opskrbljuje toplinskom energijom za grijanje, hlađenje ili potrošnom toplom vodom iz zatvorenog toplinskog sustava, odnosno centralnog toplinskog sustava određenih sukladno zakonu kojim se uređuje područje tržišta toplinske energije, mjerilo toplinske energije mora biti postavljeno na izmjenjivaču topline ili mjestu isporuke toplinske energije.

Dužnosti velikih poduzeća

Članak 19.

- (1) Velika poduzeća dužna su izraditi **neovisan** energetske pregled za velika poduzeća svake četiri godine. Način provođenja energetskog pregleda za velika poduzeća, uvjete izdavanja i ukidanja ovlaštenja za energetske preglede za velika poduzeća te druga pitanja vezana uz ovlaštenje za energetske preglede za velika poduzeća, kao i sadržaj i način vođenja registra propisuje pravilnikom ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva.
- (2) Velika poduzeća dužna su čuvati izvješće o provedenom energetskom pregledu za velika poduzeća najmanje deset godina.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, velika poduzeća koja uvedu sustav upravljanja energijom ili okolišem, koji u sebi sadrži obvezu redovne provedbe energetskih pregleda, na temelju certifikata izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama, nisu dužna izraditi energetske pregled.
- (4) Velika poduzeća iz stavka 3. ovoga članka dužna su Ministarstvu dostaviti dokaz, odnosno certifikat o uvedenom sustavu upravljanja energijom ili okolišem koji u sebi sadrži obvezu redovne provedbe energetskih pregleda izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama i izvješće o energetskom pregledu napravljenom u sklopu tog sustava.
- (5) Energetske pregled za velika poduzeća provodi fizička ili pravna osoba koja za to ima ovlaštenje (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba).
- (6) Ovlaštenje iz stavka 4. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem, na rok od **sedam** godina.
- (7) Podnositelj zahtjeva za davanje ovlaštenja iz stavka 4. ovoga članka dužan je priložiti dokaze o ispunjavanju svih uvjeta za davanje tog ovlaštenja propisanih pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.
- (8) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka i rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za davanje ovlaštenja iz tog stavka te rješenja o obustavi postupka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (9) Ministarstvo ukida rješenjem ovlaštenje za energetske pregled za velika poduzeća osobi koja:
1. ne ispunjava propisane uvjete prema kojima je dobila ovlaštenje
 2. ne obavlja poslove za koje je ovlaštena stručno, u skladu s pravilima struke i važećim propisima ili
 3. obavlja poslove za koje nije ovlaštena.
- (10) Protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (11) Ministarstvo vodi registar:
- ovlaštenih osoba za energetske preglede za velika poduzeća i
 - izdanih izvješća o provedenim energetskim pregledima za velika poduzeća.
- (12) Registar je javan. Ministarstvo može podatke iz registra učiniti javno dostupnim na mrežnim stranicama ili na drugi prikladan način.

Javna rasvjeta

Članak 20.

(1) Javni sektor dužan je:

1. održavati i rekonstruirati javnu rasvjetu na način da smanjuje potrošnju električne energije i ispunjava ostale uvjete propisane Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja i propisima koji iz njega proizlaze
2. provoditi energetske preglede javne rasvjete jednom u pet godina od dana dostave posljednjeg izvješća o energetskom pregledu i u roku od 60 dana nakon svake obnove više od 10 % rasvjetnih tijela javne rasvjete te o tome izvijestiti Nacionalno koordinacijsko tijelo.

(2) Energetske preglede javne rasvjete iz stavka 1. točke 2. ovoga članka provode ovlašteni inženjeri elektrotehnike.

Dužnosti javnog sektora

Članak 21.

(1) Javni sektor provodi obveze u okviru politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom sukladno smjernicama Europske unije o decentralizaciji lokalne i područne (regionalne) samouprave te potrebama i usvojenim planovima i programima energetske učinkovitosti i drugih akata kojima se uređuje provedba politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom, kao i sukladno održivoj fiskalnoj politici i odgovornosti prema korištenju javnog novca.

(2) Javni sektor dužan je upravljati potrošnjom energije i vode na energetski učinkovit način, a u ispunjenju te obveze dužan je:

1. odlukom iz redova vlastitog osoblja ili ugovaranjem prema pravilima o nabavi usluga imenovati osobu odgovornu za energetske učinkovitost, za dio zgrade na korištenju i/ili u vlasništvu ili za zgradu ili za više zgrada skupno

2. redovito pratiti i najmanje jednom mjesečno unositi podatke o potrošnji energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada na korištenju i/ili u vlasništvu ili u kojima se energija plaća javnim sredstvima u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom i redovito ažurirati podatke o energetskim svojstvima zgrada

3. analizirati periodički, a najmanje jednom godišnje, potrošnju energije u zgradama ili dijelovima zgrada na korištenju i/ili u vlasništvu ili u kojima se energija plaća javnim sredstvima, o čemu izvještava APN

4. na svim mjernim mjestima potrošnje energije i vode u zgradi, dijelu zgrade ili skupini zgrada čiji je ukupni godišnji trošak potrošnje energije i vode jednak ili veći od 700.000,00 kuna ugraditi sustav daljinskog očitavanja potrošnje i povezati ga s nacionalnim informacijskim sustavom za gospodarenje energijom (ISGE).

(3) Način upravljanja potrošnjom energije i vode, analiza potrošnje energije i vode te način izvještavanja propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove graditeljstva.

Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

Članak 22.

(1) Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije računalni je sustav za prikupljanje, obradu i verifikaciju informacija o provedenim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti i ostvarenim uštedama energije, a vodi ga Nacionalno koordinacijsko tijelo.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka dužni su u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije unositi odgovorne osobe javnog sektora, pružatelji energetske usluge i davatelji subvencije, stranke obveznice te operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava.

(3) Sustav iz stavka 1. ovoga članka vodi se u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije, kojim se također određuje metodologija koja obuhvaća način praćenja i izračun pokazatelja potrošnje energije na nacionalnoj i sektorskoj razini, način izračuna uštede energije koja je rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i uštede energije koja je rezultat primjene energetske usluge te postupak verifikacije ušteda energije, kao i metodologija za izradu Akcijskog plana, a koji donosi ministar.

Članak 23.

(1) Ministarstvo zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Nacionalnim koordinacijskim tijelom razvija internetsku platformu za pružanje informacija o dostupnim [kontaktima](#) i mehanizmima za energetske učinkovitost i financijskim i pravnim okvirima i instrumentima te njihovo opsežno širenje svim relevantnim sudionicima na tržištu.

(2) Internetska platforma iz stavka 1. ovoga članka sadržava informacije o energetskim certifikatima i izvješćima o pregledu, njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim načinima poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada.

(3) Ministarstvo zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša, Nacionalnim koordinacijskim tijelom i Fondom, uključujući lokalna i regionalna tijela, potiče odgovarajuće inicijative za informiranje, podizanje svijesti i osposobljavanje s ciljem obavješćivanja građana o koristima i praktičnim prednostima poduzimanja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(4) Fizičke i pravne osobe koje koriste obnovljive izvore energije i visoko učinkovitu kogeneraciju mogu koristiti poticajne mjere namijenjene za projekte energetske učinkovitosti.

Označivanje energetske učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom

Članak 24.

(1) Proizvodi povezani s energijom mogu biti stavljeni na tržište ili na raspolaganje na tržištu samo ako su sukladni zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa.

(2) Gospodarski subjekti u smislu Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa koji stavljaju na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvode povezane s energijom dužni su u odnosu na označivanje tih proizvoda i pružanje standardiziranih informacija o proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima ispuniti obveze u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa.

V. ENERGETSKA USLUGA

Energetska usluga

Članak 25.

- (1) Energetska usluga je provedba projekta energetske učinkovitosti i ostalih povezanih aktivnosti temeljena na ugovoru o energetske učinku s jamstvom da u referentnim uvjetima vodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetske učinkovitosti i/ili ušteda energije i vode.
- (2) Energetske uslugu obavljaju pravne i/ili fizičke osobe na osnovi ugovora o energetske učinku, odnosno ugovora o energetske obnovi zgrada.

Ugovor o energetske učinku

Članak 26.

- (1) Ugovorom o energetske učinku pružatelj energetske usluge korisniku energetske usluge obvezuje se provesti ulaganja (radove ili usluge) u mjere energetske učinkovitosti kojima se postiže zajamčena ušteda energije i/ili ušteda vode i/ili ušteda pripadajućih troškova u odnosu na referentnu potrošnju energije i/ili pripadajućih troškova na način da rizik i koristi takvog ugovaranja preuzme pružatelj energetske usluge, a korisnik se pružatelju energetske usluge obvezuje za trajanja ugovora plaćati naknadu temeljenu na ugovorenoj novčanoj vrijednosti energetske ušteda koje su ostvarene i utvrđene.
- (2) Zajamčena ušteda energije utvrđuje se ili mjerenjem u skladu s pravilnikom iz članka 21. stavka 3. ovoga Zakona ili procjenom.
- (3) Kada se zajamčena ušteda energije utvrđuje mjerenjem, ugovor o energetske učinku uređuje izračun referentne potrošnje energije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.
- (4) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede energije utvrđuje se glavnim projektom koji izrađuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno posebnom propisu ili se za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, za koje nije potrebna izrada projekta, zajamčene uštede energije utvrđuju elaboratom koji potpisuje ovlašteni certifikator.
- (5) Pružatelj energetske usluge može temeljem ugovora o energetske učinku ulagati u nepokretnu imovinu korisnika, u pokretnine ili činiti nematerijalna ulaganja, a može se, osim ulaganja, obvezati i na opskrbu korisnika energijom.
- (6) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu mogu obuhvaćati ulaganja u poboljšanje energetske svojstva zgrade, mjere poboljšanja ovojnice grijanog ili hlađenog dijela zgrade, a što uključuje i održavanje obnovljenih dijelova zgrade i opremu izrađenu za specifične potrebe korisnika, a pri kojem ulaganju dolazi do spajanja uloženog s nepokretnom imovinom na način da se ono ne može odvojiti ili bi odvajanjem ulaganje ili sama nepokretna imovina bili uništeni ili bi im se bitno umanjila vrijednost.
- (7) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu iz stavka 6. ovoga članka za čitavog trajanja ugovora o energetske učinku predstavljaju ulaganje pružatelja energetske usluge u tuđu imovinu.
- (8) Pružatelj energetske usluge kao vlasnik je dužan održavati i upravljati pokretninama kada su one ugovorom o energetske učinku namijenjene zadovoljavanju energetske potreba korisnika.

(9) Korisnik je dužan pružatelju energetske usluge omogućiti pristup pokretninama iz stavka 8. ovoga članka.

(10) Nematerijalna ulaganja pružatelja energetske usluge mogu obuhvaćati savjetodavne usluge, upravljanje, nadzor, nabavu ili ostale djelatnosti koje dovode do provjerljive uštede energije ili provjerljive financijske uštede za korisnika, a nastale promjenom ponašanja korisnika ili općenito poboljšanjem upravljanja potrošnjom energije na strani korisnika.

(11) Kada je ugovorena obveza pružatelja energetske usluge na opskrbu korisnika energijom, pružatelj energetske usluge takvu energiju proizvodi ili pribavlja o vlastitom riziku i trošku, a isporučuje ju korisniku u sklopu naknade za uslugu, bez posebne i/ili dodatne naknade.

Članak 26.a

(1) Ugovor o energetskom učinku za zgrade javnog sektora sklapa se u pisanom obliku i na jasan i transparentan način uređuje sljedeća pitanja:

- popis mjera za poboljšanje učinkovitosti koje treba provesti ili rezultata u vezi s učinkovitošću koje treba ostvariti
- zajamčene uštede koje treba ostvariti provedbom ugovorenih mjera i novčanu vrijednost ostvarenih energetskih ušteda
- ključne faze ispunjenja ugovora i njihovo trajanje, popis koraka u provedbi mjere
- trajanje ugovora i otkazni rok
- popis obveza svake ugovorne strane, odredbe o preuzimanju rizika i o sankcijama za kršenje obveza
- ugovorenu obvezu potpune provedbe ugovorenih mjera i dokumentiranja svih promjena učinjenih izvedbom projekta
- odredbe o mjerenju i verifikaciji ušteda energije, razdobljima za koja se moraju raditi verifikacije ili praćenja potrošnje, metode i dokazi kojima se ugovorne strane mogu služiti
- prikaz financijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju ugovornih strana u ostvarenim novčanim uštedama (naknada pružatelju energetske usluge)
- provjere kvalitete izvedbe
- jamstva pružatelja energetske usluge
- zahtjev za ugovaranje istovjetnih obveza u svim podugovorima pružatelja energetske usluge
- odredbe u svezi s raspolaganjem viškova energije proizvedenim korištenjem ulaganja pružatelja energetske usluge, a koji viškovi pripadaju pružatelju energetske usluge
- odredbe koje reguliraju normalizaciju referentne potrošnje energije i/ili prilagodbe ugovorene novčane vrijednosti energetskih ušteda.

(2) Za ugovorenu odgovornost pružatelja energetske usluge za ostvarenje ušteda verifikacija ušteda koje se utvrđuju procjenom izračunava se temeljem verificiranog projekta pružatelja energetske usluge, verifikacija ušteda koje se utvrđuju mjerenjem izračunava se temeljem mjerenja, a nišetna je ugovorna odredba koja obvezuje na plaćanje naknade za uštede koje nisu verificirane.

Energetska usluga u javnom sektoru

Članak 27.

(1) Način ugovaranja energetske usluge za javni sektor, obveze pružatelja i naručitelja energetske usluge, detaljniji sadržaj ugovora te proračunsko praćenje energetske usluge za naručitelja iz javnog sektora, propisuje uredbom Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva.

(2) Sredstva za plaćanje naknade do vrijednosti određene ugovorom smatraju se rashodima naknade za energetske usluge u okviru redovnih materijalnih troškova.

(3) U postupku javne nabave za odabir energetske usluge primjenjuju se kriteriji ekonomski najpovoljnije ponude.

Energetska usluga za zgrade javnog sektora

Članak 28.

(1) APN provodi postupak javne nabave za energetske usluge u zgradarstvu u ime i za račun proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna Republike Hrvatske, u skladu s programom energetske obnove zgrada javnog sektora.

(2) Ostali subjekti javnog sektora koji nisu određeni stavkom 1. ovoga članka te trgovačka društva kojima je osnivač Republika Hrvatska mogu na temelju pisanog sporazuma, odnosno ugovora ovlastiti APN da u njihovo ime i račun provodi postupak javne nabave za energetske usluge u zgradarstvu. Subjekti u čije ime i račun APN provodi postupke javne nabave za energetske usluge plaćaju, odnosno podmiruju APN troškove tih postupaka, uz plaćanje troškova u vezi s provedbom tog postupka.

(3) APN je dužna na svojim mrežnim stranicama objaviti obrazac sa standardiziranim dijelovima ugovora o energetske učinke koji mora biti u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) Program iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za graditeljstvo, a njime su obuhvaćeni: ciljevi provedbe programa, kriteriji za provedbu postupka javne nabave za energetske usluge, sudionici programa i njihova prava i obveze, troškovi programa i način namirenja troškova, način financiranja obveza koje proizlaze iz provedbe programa, indikatori realizacije programa i drugo.

Ugovor o energetske učinke višestambene zgrade

Članak 29.

(1) Odluku o sklapanju ugovora o energetske učinke višestambene zgrade, s pružateljem energetske usluge suvlasnici zgrade donose temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima.

(2) Osoba ovlaštena za sklapanje ugovora u ime i za račun suvlasničke zajednice određuje se odlukom iz stavka 1. ovoga članka. Ako se odlukom ne odredi osoba ovlaštena za sklapanje ugovora o energetske učinke višestambene zgrade, takav ugovor potpisuje upravitelj zgrade.

(3) Ugovor iz stavka 2. ovoga članka, uz sadržaj propisan odredbom članka 26.a ovoga Zakona, mora sadržavati odredbe kojima se određuje:

1. da je vrijednost zajamčene uštede veća ili jednaka od troškova naknade za ugovorenu energetska uslugu, uz obvezu pružatelja energetske usluge da o svome trošku održava one dijelove zgrade u koje je uloženo temeljem ugovora o energetskom učinku od strane pružatelja energetske usluge
2. da rizik ostvarivanja zajamčene uštede snosi pružatelj energetske usluge
3. da sredstva za izvođenje energetske usluge u cijelosti osigurava pružatelj energetske usluge
4. da se naknada za energetska uslugu izračunava u odnosu na raniju prosječnu potrošnju za svakog suvlasnika zgrade u zadnje tri godine, osim ako se svi suvlasnici zgrade ne usuglase drukčije
5. da obveza plaćanja naknade za energetska uslugu nastaje u trenutku kada je ušteda stvarno i nastupila
6. da visina naknade za energetska uslugu ne može prelaziti razliku iznosa ostvarene uštede
7. trajanje obveze plaćanja naknade za energetska uslugu
8. da naknada za energetska uslugu uključuje naknadu vrijednosti ugrađenih dijelova i povećanja vrijednosti zgrade s tog osnova, te

9. ništetnost ugovorne odredbe kojom bi se korisnici kao cjelina obvezivali na plaćanje neostvarene uštede.

(4) Ugovorom o energetskom učinku višestambene zgrade može se odrediti da se pružatelju energetske usluge odredi razuman rok za otklanjanje nedostataka zbog kojih se zajamčena ušteda ne ostvaruje. Ako se u dodatnom roku zajamčena ušteda ostvari, nastavit će se plaćanje naknade za energetska uslugu prema ugovoru o energetskom učinku. Pružatelj energetske usluge nema pravo na naknadu za uštedu koja nije ostvarena.

(5) Svaki suvlasnik može osporiti ostvarenje ušteda dokazom ušteda izrađenim u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Ako neki od suvlasnika zgrade ne daju podatke potrebne za izračun prosječne potrošnje iz stavka 3. točke 4. ovoga članka, potrošnja će se utvrditi procjenom, i to kao prosječna potrošnja s obzirom na relevantne tehničke uvjete te suvlasničke jedinice. Pružatelj energetske usluge dužan je, na zahtjev suvlasnika čija je potrošnja utvrđena procjenom nakon dostave relevantnih podataka, taj izračun korigirati.

(7) U slučaju neostvarivanja zajamčene uštede, suvlasnici zgrade nisu dužni ispuniti odredbe ugovora iz stavka 2. ovoga članka kojima bi se postizao jednak učinak. Ugrađeni dijelovi u zgradu u tom su slučaju u vlasništvu naručitelja energetske usluge.

(8) U slučaju raskida ugovora o energetskom učinku višestambene zgrade, zbog neostvarivanja zajamčene uštede, pružatelj energetske usluge dužan je o svom trošku vratiti zgradu u prvobitno stanje, ako je to moguće. Ako isto nije izvedivo ugrađeni dijelovi ostaju vlasništvo vlasnika zgrade bez dodatnih troškova za naručitelja energetske usluge.

(9) Ništetna je ugovorna odredba ugovora o energetskom učinku višestambene zgrade kojom bi se korisnici kao cjelina obvezivali na plaćanje neostvarene uštede.

Ugovor o izvođenju radova na energetskej obnovi višestambene zgrade

Članak 30.

(1) Energetska obnova višestambene zgrade provodi se sukladno nacionalnim programima energetske obnove višestambenih zgrada. Korisnici sredstava iz programa energetske obnove višestambenih zgrada su suvlasnici tih zgrada kao naručitelji energetske obnove, osim ako nije drukčije ugovoreno između suvlasnika kao naručitelja i pružatelja usluga i izvođača radova za energetske obnovu.

(2) Odluku o sklapanju ugovora o izvođenju radova na energetskej obnovi za višestambenu zgradu donose suvlasnici zgrade temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima.

(3) Osoba ovlaštena za sklapanje ugovora u ime i za račun suvlasničke zajednice određuje se odlukom iz stavka 2. ovoga članka. Ako se odlukom ne odredi osoba ovlaštena za sklapanje ugovora o energetskej obnovi, takav ugovor potpisuje upravitelj zgrade.

(4) Ugovorom o izvođenju radova na energetskej obnovi za višestambene zgrade smatra se ugovor ili skup povezanih ugovora kojima se naručuje usluga ili radovi za provedbu mjera energetske učinkovitosti.

(5) Ugovor iz stavka 4. ovoga članka mora biti u pisanom obliku i sadržava:

1. popis imena svih suvlasnika – naručitelja s osobnim identifikacijskim brojem razmjerom njihova suvlasništva u višestambenoj zgradi te dokaz o postignutoj suglasnosti za ugovaranje energetske obnove u skladu sa stavkom 2. ovoga članka

2. naziv i sjedište te osobni identifikacijski broj izvođača radova na energetskej obnovi zgrade

3. opis mjera koje će se poduzeti u energetskej obnovi višestambene zgrade radi poboljšanja njezine energetske učinkovitosti

4. procjenu energetskeg svojstva zgrade s izračunom pretpostavljene uštede energije koja će se ostvariti energetskej obnovom zgrade

5. način financiranja provedbe mjera u energetskej obnovi višestambene zgrade radi poboljšanja njezine energetske učinkovitosti

6. rok važenja ugovora i ugovornih obveza.

(6) Obvezni prilog ugovora iz stavka 4. ovoga članka je Projekt s troškovnikom, uz tehničko rješenje zgrade i dokaze pretpostavljenog smanjenja potrošnje energije u zgradi prema metodologiji utvrđenoj pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(7) Upravitelj zgrade koja sklopi ugovor iz stavka 4. ovoga članka obavezan je dostaviti podatke o potrošnji energije za tu zgradu, nacionalnom koordinacijskom tijelu.

Članak 30.a

(1) Projekti energetske obnove stambene zgrade (višestambene zgrade i obiteljske kuće) financirani iz europskih strukturnih i investicijskih fondova provode se sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova.

(2) Prijavitelj projekta, odnosno korisnik bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova za energetskej obnovu višestambene zgrade ovlašteni je

predstavnik suvlasnika zgrade u ime i za račun suvlasnika višestambene zgrade ili upravitelj zgrade u ime i za račun suvlasnika višestambene zgrade.

(3) Odluku o sklapanju ugovora o energetske obnovi višestambene zgrade u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 9. ovoga Zakona donose suvlasnici zgrade temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.

(4) Korisnik bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova za energetske obnovu obiteljske kuće je vlasnik odnosno suvlasnici obiteljske kuće (fizička osoba ili osobe).

(5) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova je ugovor između korisnika i posredničkih tijela kojim se utvrđuje najviši iznos bespovratnih sredstava dodijeljen za provedbu projekta iz sredstava Europske unije i sredstava iz državnog proračuna te drugi financijski i provedbeni uvjeti projekta.

(6) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, među ostalim, sadrži podatak o posebnom računu zgrade za provedbu projekta na koji se uplaćuju bespovratna sredstva.

(7) Bespovratna sredstva uplaćena na poseban račun zgrade za provedbu projekta iz stavka 6. ovoga članka izuzeta su od ovrhe.

Energetska učinkovitost u javnoj nabavi

Članak 31.

(1) Kad se provodi postupak javne nabave za nabavu proizvoda povezanih s energijom, javni naručitelj dužan je koristiti kriterije za odabir ponude i tehničke specifikacije vezane uz povećanje energetske učinkovitosti u mjeri u kojoj je to u skladu s troškovnom učinkovitošću, gospodarskom izvedivošću, širom održivošću, tehničkom prikladnošću i dovoljnom razinom tržišnog natjecanja.

(2) Kriterije i tehničke specifikacije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša pravilnikom.

Eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom

Članak 32.

(1) Proizvodi povezani s energijom mogu biti stavljeni na tržište samo ako su sukladni sa zahtjevima propisanim za eko-dizajn proizvoda i ako je njihova sukladnost utvrđena u propisanom postupku te ako su označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda.

(2) Ministar nadležan za gospodarstvo, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, pravilnikom propisuje opće uvjete za eko-dizajn proizvoda i zahtjeve za stavljanje proizvoda povezanih s energijom na tržište i uporabu, dužnosti uvoznika, postupak ocjene sukladnosti i oznaku sukladnosti te druge uvjete koji osiguravaju primjenu zahtjeva za eko-dizajn proizvoda.

Članak 33.

(1) Sustav ovlašćivanja i/ili certificiranja, odnosno istovrijedan kvalifikacijski sustav za građevinske radnike koji ugrađuju građevne elemente povezane s energijom, instalatere dijelova zgrada povezanih s energijom, uključujući program certificiranja ili istovrijedni program kvalifikacije za instalatere

manjih kotlova i peći na biomasu, fotonaponskih sustava, solarnih termalnih sustava, plitkih geotermalnih sustava i toplinskih crpki, propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove graditeljstva uz suglasnost ministra.

(2) Ministar nadležan za poslove graditeljstva može poslove ovlašćivanja i/ili certificiranja prenijeti na druge osobe.

VI. NADZOR

Članak 34.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode energetske inspektori središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove, sukladno nadležnosti utvrđenoj posebnim propisom, osim poslova nadzora u odnosu na stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvoda povezanih s energijom s obzirom na označivanje tih proizvoda i pružanje standardiziranih informacija o proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima, te zahtjeva za eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom, a koji poslovi su u nadležnosti tržišnih inspektora središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove u području zaštite potrošača.

(3) Ako nadležni inspektori iz stavka 2. ovoga članka pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrde nepravilnosti i nedostatke, ovlašteni su donijeti rješenje kojim će odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka nadležni inspektori ovlašteni su:

1. narediti opskrbljivaču energijom dostavljanje informacija o obračunu **energije** te o prethodnoj potrošnji krajnjem kupcu (članak 14.)

2. narediti opskrbljivaču energijom upisivanje podataka o **mjerenju i potrošnji energije** u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 14. stavak 2.)

3. narediti distributeru energije upisivanje podataka o **mjerenju i potrošnji energije** u tijelima javne vlasti u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 15. stavak 1.).

4. narediti velikim poduzećima izradu energetskeg pregleda za velika poduzeća (članak 19. stavak 1.)

5. narediti odgovornim osobama javnog sektora ispunjavanje obveza iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona

6. narediti odgovornim osobama javnog sektora ispunjavanje obveza iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona

7. narediti odgovornim osobama javnog sektora, pružateljima energetske usluge i davateljima subvencije unosenje informacija o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 22. stavak 2.).

Članak 35.

(1) Tržišni inspektori središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove u području zaštite potrošača na temelju ovoga Zakona imaju ovlasti:

- zahtijevati od gospodarskih subjekata sve podatke i potrebnu dokumentaciju za dokazivanje sukladnosti proizvoda s propisanim zahtjevima
- provoditi odgovarajuće preglede i ispitivanja proizvoda radi utvrđivanja njihove sukladnosti s propisanim zahtjevima čak i nakon što su stavljeni na tržište ili na raspolaganje na tržištu
- besplatno uzimati uzorke proizvoda i dati ih na ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti s propisanim zahtjevima
- ako nadležno inspekcijsko tijelo ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja iz stavka 1. ovoga članka, provedbu pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti stručnoj instituciji koja nije bila uključena u ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti istog proizvoda prije stavljanja na tržište ili na raspolaganje na tržištu.

(2) Ako u provedbi inspekcijskog nadzora proizvoda povezanih s energijom tržišni inspektor utvrdi da proizvod nije sukladan s odredbama ovoga Zakona, zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa, ovlašten je od gospodarskog subjekta koji je proizvod stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu zahtijevati da poduzme odgovarajuće korektivne mjere kako bi se proizvod uskladio s odredbama ovoga Zakona, zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa, prema potrebi povukao s tržišta ili opozvao unutar određenog razdoblja razmjerno prirodi rizika.

(3) Radi ispunjenja obveze iz stavka 2. ovoga članka Zakona tržišni inspektor će zahtjev za poduzimanje korektivne mjere unijeti u zapisnik o inspekcijskom nadzoru i odrediti primjereni rok za njihovo izvršenje.

(4) Ako gospodarski subjekt ne postupi na način iz stavka 3. ovoga članka, odnosno ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere u određenom roku, tržišni inspektor će donijeti rješenje kojim će gospodarskom subjektu koji je stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom:

- zabraniti ili ograničiti stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladnih proizvoda
- narediti povlačenje nesukladnih proizvoda s tržišta ili njihov povrat od krajnjih korisnika.

(5) Prije poduzimanja mjera iz stavka 4. ovoga članka gospodarskom subjektu omogućit će se izjašnjavanje u odgovarajućem roku ne kraćem od 10 dana, osim kada to nije moguće zbog hitnosti poduzimanja mjera radi zaštite zdravlja ili sigurnosti ili drugih razloga koji se odnose na javne interese obuhvaćene odgovarajućim usklađenim zakonodavstvom Europske unije.

(6) Žalba izjavljena protiv rješenja tržišnog inspektora iz stavka 4. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(7) O žalbi protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka odlučuje tijelo nadležno po posebnom zakonu kojim je uređen postupak inspekcijskog nadzora.

(8) Ovlasti i mjere iz stavaka 1. do 5. ovoga članka Zakona ne ograničavaju postupanja tržišnog inspektora u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 2017/1369.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 36.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj opskrbljivač energijom ako:

- ne dostavi **krajnjem kupcu** informacije o obračunu **energije** te o prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca (članak 14. stavak 1.)
- ne upisuje podatke o **mjerenju i potrošnji energije** u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 14. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba opskrbljivača energijom novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 37.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj distributer energije pravna osoba ako ne upisuje jednom mjesečno podatke o mjerenju i potrošnji energije u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 15. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba distributera energije novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 100.000,00 kuna.

Članak 38.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj veliko poduzeće ako:

- ne izradi energetske pregled za velika poduzeća (članak 19. stavak 1.)
- ne izradi prvi energetske pregled za velika poduzeća u određenom roku (članak 43. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba velikog poduzeća novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 39.

Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna i odgovorna osoba u pravnoj osobi javnog sektora ako:

- ne unosi redovito podatke o potrošnji energije i vode u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) (članak 21. stavak 2. točka 2.)
- ne ispunjava obveze iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona
- ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 22. stavak 2.).

Članak 40.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pružatelj energetske usluge ako ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 22. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj davatelj subvencije ako ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 22. stavak 2.).

Članak 41.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

– suprotno članku 24. stavku 1. ovoga Zakona, stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa

– suprotno članku 24. stavku 2. ovoga Zakona, ne ispuní zahtjeve Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa u odnosu na označivanje proizvoda povezanih s energijom i pružanje standardiziranih informacija o tom proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima

– suprotno članku 32. stavku 1. ovoga Zakona, stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan sa zahtjevima propisanim za eko-dizajn proizvoda ili ako njihova sukladnost nije utvrđena u propisanom postupku ili ako nisu označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda

– suprotno članku 35. stavicima 2. i 3. ovoga Zakona, ne postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora

– suprotno članku 35. stavku 4. ovoga Zakona, protivno izvršnoj odluci tržišnog inspektora, nastavi stavljati na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladan proizvod ili ne povuče s tržišta nesukladan proizvod ili ne osigura povrat takvog proizvoda od krajnjih korisnika.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 100.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga članka tržišni inspektor neće pokrenuti prekršajni postupak ako gospodarski subjekt koji je počinio prekršaj u roku postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora iz članka 35. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, osim ako je gospodarski subjekt već prije bio počinitelj istog prekršaja.

Članak 41.a

1) Novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako u roku od 30 dana od dana dostave rješenja stranki obveznici ne plati Fondu iznos koji je dužna uplatiti na ime neostvarene uštede energije iz prethodne godine sukladno odredbi članka 13.c stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako Ministarstvu ne dostavi do 15. veljače tekuće godine izvješće o ostvarenim uštedama za prethodnu godinu sukladno odredbi članka 13. stavka 16. ovoga Zakona.

(5) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

(6) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 100.000,00 kuna.

Članak 41.b

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj veliko poduzeće pravna osoba ako ne dostavi u roku Ministarstvu dokaz o provedenom redovnom energetskom pregledu provedenom na temelju certifikata izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama sukladno članku 19. stavku 4. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba velikog poduzeća pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti

Članak 42.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će program iz članka 28. stavka 4. ovoga Zakona u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 13. stavka 5. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša, donijet će pravilnike iz članka 20. stavka 2., članka 24. stavka 5., članka 31. stavka 2. i članka 32. stavka 2. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Ministar nadležan za poslove graditeljstva donijet će pravilnik iz članka 21. stavka 3. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša, donijet će i uskladiti tehničke propise iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona koji propisuju posebne tehničke zahtjeve za eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom, s pravilnikom iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od godinu dana od donošenja tog pravilnika.

(8) Ministar nadležan za poslove graditeljstva donijet će pravilnik iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, uz suglasnost ministra, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 43.

(1) Akcijski plan iz članka 11. ovoga Zakona donosi se sukladno odredbama ovoga Zakona do 31. prosinca 2016.

(2) Godišnji plan iz članka 12. ovoga Zakona donosi se sukladno odredbama ovoga Zakona do 31. prosinca 2014. za 2015. godinu.

(3) Velika poduzeća iz članka 19. ovoga Zakona dužna su napraviti prvi energetske pregled sukladno odredbama ovoga Zakona do 5. prosinca 2015.

(4) Javni sektor dužan je napraviti prvi energetske pregled javne rasvjete iz članka 20. ovoga Zakona sukladno odredbama ovoga Zakona do 1. srpnja 2015.

(5) Stopa od 3 % ukupne površine poda iz članka 8. stavka 2. točke 6. ovoga Zakona izračunava se svake godine počevši od 1. siječnja 2014. na temelju ukupne površine poda zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti Republike Hrvatske čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m², a ne ispunjavaju nacionalne minimalne zahtjeve energetske svojstava određene posebnim propisom. Prag se od 9. srpnja 2015. smanjuje na 250 m². U slučaju primjene alternativnog pristupa, uštede energije procjenjuju se pomoću odgovarajućih standardnih vrijednosti za potrošnju energije u zgradama središnje vlasti prije i nakon obnove te na temelju procijenjene površine njihova fonda.

Članak 44.

(1) Do dana stupanja na snagu propisa iz članka 42. stavaka 2., 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga Zakona primjenjivat će se propisi kojima su uređena odnosna pitanja, koji su na snazi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(2) Do donošenja pravilnika iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Pravilnika o energetske pregledima građevina i energetske certificiranju zgrada (»Narodne novine«, br. 81/12., 29/13. i 78/13.) u dijelu koji se odnosi na energetske preglede građevina i Pravilnika o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede građevina i energetske certificiranje zgrada (»Narodne novine«, br. 81/12. i 64/13.).

(3) Do donošenja pravilnika iz članka 24. stavka 5. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Pravilnika o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih uređaja (»Narodne novine«, br. 130/07.), Pravilnika o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih perilica rublja (»Narodne novine«, br. 101/11.) i Pravilnika o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (»Narodne novine«, br. 101/11.).

(4) Do donošenja pravilnika iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Pravilnika o utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom (»Narodne novine«, br. 80/13.).

Članak 45.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti će se i dovršiti prema odredbama Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (»Narodne novine«, br. 152/08., 55/12., 153/13. i 14/14.) i propisa donesenih na temelju toga Zakona.

Članak 46.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (»Narodne novine«, br. 152/08., 55/12., 153/13. i 14/14.).

Članak 47.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE ZIDZEU (NN 116/18)

Članak 31.

(1) Ministarstvo će rješenje iz članka 13. stavka 4. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona za 2019. godinu donijeti do 31. prosinca 2018.

(2) Fond će podatak iz članka 13. stavka 16. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona za 2017. godinu javno objaviti u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Uredbu o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (»Narodne novine«, br. 11/15.).

Članak 33.

(1) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 13. stavka 19. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Pravilnik o energetske pregledu za velika poduzeća (»Narodne novine«, br. 123/15.) i Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (»Narodne novine«, br. 71/15.).

(3) Ministar nadležan za poslove graditeljstva će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Pravilnik o sustavnom gospodarenju energijom u javnom sektoru (»Narodne novine«, br. 18/15. i 6/16.).

Članak 34.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Pravilnik o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (»Narodne novine«, br. 101/11.), Pravilnik o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih perilica rublja (»Narodne novine«, br. 101/11.) i Pravilnik o metodologiji za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije u neposrednoj potrošnji (»Narodne novine«, br. 77/12.).

(2) Stupanjem na snagu ovoga Zakona, prestaju važiti prilozi Pravilnika o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih uređaja (»Narodne novine«, br. 130/07.) koji nisu prestali važiti po

posebnom propisu za pojedinu grupu proizvoda donesenim na temelju odredbi Pravilnika o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (»Narodne novine«, br. 101/11.).

Članak 35.

Postupci započeti prema odredbama Zakona o energetske učinkovitosti (»Narodne novine«, br. 127/14.) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama tog Zakona.

Članak 36.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 25. i 26. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. travnja 2019., te članka 41.a stavaka 3., 4. i 6. koji je dodan člankom 30. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2020.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE ZIDZEU (NN 25/20)

Članak 2.

Ministarstvo nadležno za energetiku u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provest će naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE ZIDZEU (NN 41/21)

Članak 27.

(1) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 22. stavka 3. koji je izmijenjen člankom 20. ovoga Zakona u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi odredbe Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (»Narodne novine«, br. 33/20.).

(3) Velika poduzeća iz članka 19. stavka 4. koji je dodan člankom 18. ovoga Zakona dužna su Ministarstvu dostaviti dokaz, odnosno certifikat o uvedenom sustavu upravljanja energijom ili okolišem izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama, kao i izvješće o energetske pregledu napravljenom u sklopu tog sustava u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 28.

Postupci određivanja obveze ušteda energije stranki obveznici, odnosno određivanja ostvarene ili neostvarene uštede energije u prvom razdoblju kumuliranja ušteda energije koji nisu dovršeni do stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama Zakona o energetske učinkovitosti (»Narodne novine«, br. 127/14., 116/18. i 25/20.).

Članak 29.

Rješenja o ovlaštenju za provođenje energetskih pregleda javne rasvjete iz članka 20. stavka 1. točke 2. koji je izmijenjen člankom 19. ovoga Zakona, izdana sukladno posebnom propisu kojim se uređuje energetski pregled zgrade i energetsko certificiranje prije stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi do isteka važenja roka na koji su izdani.

Članak 30.

Opskrbljivač toplinske energije određen sukladno zakonu kojim se uređuje područje tržišta toplinske energije dužan je mjerilo toplinske energije iz članka 18. stavka 12. koji je dodan člankom 17. ovoga Zakona ugraditi u postojeću zgradu/građevinu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 31.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o sustavu obveze energetske učinkovitosti (»Narodne novine«, br. 41/19.).

Članak 32.

Ministarstvo će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRILOG I.

Obrazac izvješća o ostvarenim uštedama energije		
OPĆI PODACI O STRANKI OBVEZNICI SUSTAVA OBVEZA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI		
Naziv ili tvrtka: (upisati puni naziv ili tvrtku)		
Adresa: (upisati registriranu adresu)		
Klasa i urudžbeni broj rješenja kojim je utvrđena obveza:		
Godina za koju se izvješće daje:		
Visina obveze u godini za koju se izvješće daje: (kWh)		
OIB:		
Kontakt e-mail:		
Kontakt telefon:		
PODACI O ISPORUČENOJ ENERGIJI (navesti godinu)		
Ukupna energija prodana krajnjim kupcima ili isporučena do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima u prethodnoj godini:	Godina	Ukupna energija (kWh)
Napomene: (upisati napomenu ako ih ima)		
OSTVARENJE SOCIJALNOG CILJA		

	Godina	Ukupna energija (kWh)
Uštede energije ostvarene u kućanstvima na područjima s razvojnim posebnostima: (unijeti kWh bez koeficijenta uvećanja)		
Uštede energije ostvarene u prostorima za stanovanje korisnika naknade za ugroženog kupca energenata: (unijeti kWh bez koeficijenta uvećanja)		
URAČUNAVANJE UŠTEDA ENERGIJE (popunjava se samo prilikom prvog izvješća)		
Uštede ostvarene kao rezultat mjera koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014.: (unijeti samo prilikom prvog podnošenja izvješća)	Godina	Ukupna energija (kWh)
Uštedu energije obračunati u obvezu za godinu/godine: (ako se dio ušteda energije raspoređuje na više godina, navesti kWh po godinama)		
IZVJEŠĆE O ISPORUCI		
Energija biogoriva koju je stranka obveznica imala obvezu staviti na tržište ili (uključujući i dio koji je obveznik propustio staviti sukladno svojoj obvezi) temeljem posebnog propisa kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz u prethodnoj godini:	Godina	Ukupna energija (kWh)
Energija koju je stranka obveznica kao opskrbljivač energije isporučila kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije u prethodnoj godini:		
Energija koju je stranka obveznica kao opskrbljivač energije isporučila industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u prethodnoj godini:		
UKUPNO (kWh):		
PODATCI O ENERGETSKIM UŠTEDAMA		
Uštede ostvarene ulaganjem u mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanjem energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji: (osim ušteda ostvarenim u kućanstvima na područjima s razvojnim posebnostima i u prostorima za stanovanje korisnika naknade za ugroženog kupca energenata)	Godina	Ostale uštede energije: (kWh)
Uštede energije za koje se prilaže potvrda o ostvarenim uštedama energije koje su u sustavu trgovanja:	Godina	Ušteda energije za koje se prilaže potvrda (kWh)
Ostvarenje ušteda energije u sljedećoj kalendarskoj godini:	Godina	kWh
Ostvarenje ušteda energije u svim preostalim godinama razdoblja kumuliranja:	Godina	kWh
Dio ušteda energije za koje se prilažu izjave o postotku utrošenih planiranih investicijskih troškova:		
Ukupno ostvarena obveza u kWh:		

Ušteda energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze u kWh:		
Ušteda energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze obračunati u obvezu godine/godina: (ako se dio ušteda energije ima rasporediti po više godina, navesti kWh po godinama)	Godina	kWh
Napomena: (upisati napomenu ako je ima)		
PRIJENOS UŠTEDE ENERGIJE		
Iznos uštede energije (kWh):		
Naziv pravne ili fizičke osobe koja prodaje ili ustupa uštedu energije:		
PODATCI O ODGOVORNOJ OSOBI KOJA JE IZRADILA IZVJEŠĆE		
Ime i prezime:		
Institucija/Tvrtka:		
Adresa:		
Odjel:		
Zanimanje:		
Zvanje:		
E-mail:		
Datum ispunjavanja izvješća:		
Datum: _____	Potpis: _____	
M.P.		

Prilozi obrascu:

1. potvrde o ostvarenim uštedama
2. drugi dokazi sukladno ovome Pravilniku.

NAPOMENA: za svaku povezanu osobu dostaviti poseban obrazac. Sve uštede se sukladno zakonskim odredbama iskazuju u odnosu na isporučenu energiju krajnjem kupcu.